

Sammanträdestid tisdag 11.10.2022 kl. 18-19.35

Sammanträdesplats TEAK, High Tech Chamber

Närvarandeledamöter	Eliisa Panttila, Östermark Bengt Berglund, Kristinestad Jukka Pitkäranta, Storå Jaakko Frösen, Kauhajoki Jari Malm, Bötom Ari Lehtonen, Kaskö Anne Vuori, Kurikka (Jurva) Michaela Esch, Närpes Michael Holmlund	ordförande viceordförande, frånvarande medlem ” frånvarande frånvarande medlem medlem ersättare Berglund
---------------------	--	--

Övriga närvarande

Anna-Kaisa Riskula	avfallsombud, föredragande och protokollförare
Rasmus Hautala	VD för Oy Botnariosk Ab, sakkunning § 13
Merja Rosendal	Oy Botnariosk Ab, sakkunning § 13

Lagenlighet och
beslutförhet

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Ärenden

§ 13-16.

Protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Michaela Esch och Michael Holmlund.

Underskrift och
bestyrkande

Eliisa Panttila
ordförande
undertecknats elektroniskt

Anna-Kaisa Riskula
protokollförare
undertecknats elektroniskt

Protokolletsjustering

Protokollet har justerats och konstaterats överensstämma med mötet.

Michaela Esch
undertecknats elektroniskt

Michael Holmlund
undertecknats elektroniskt

Protokollet har framlagts
till påseende

Östermark 14.10.2022

Översatt av:

A-KR

Anna-Kaisa Riskula, avfallsombud

Kirsi Kiviniemi, översättare

Katarina Kuusisto, översättare

INFORMATION OCH DISKUSSION OM AKTUELLA ÄRENDEN

Tidigare behandlingar: Avfallsnämnden § 9 14.9.2022

Beredare/tilläggsuppgifter: avfallsombud Anna-Kaisa Riskula,
tfn 040 641 8125, e-post: anna-kaisa.riskula@teuva.fi

AvfallsN 9 §

Oy Botniarosk Ab:s verkställande direktör Merja Rosendal berättar om aktuella ärenden.

Avfallsombudet presenterar läget för förnyandet av avfallshanteringsföreskrifterna och tar upp de viktigaste ändringarna till diskussion.

Avfallsombudet

Förslag: Avfallsnämnden antecknar informationen till kännedom.

Avfallsnämnden

Beslut: Förslaget godkändes. Nämnden önskade att avfallsombudet ska utreda ramavtalet gällande avfallstransporter.

Beredare/tilläggsuppgifter: avfallsombud Anna-Kaisa Riskula,
tfn 040 641 8125, e-post: fornamn.efternamn@teuva.fi

AvfallsN 13 §

Oy Botniarosk Ab:s verkställande direktör Rasmus Hautala presenterar sig för nämnden och berättar om aktuella ärenden som gäller avfallsverket.

Avfallsombudet presenterar Kommunförbundets svar på ramavtalet och avfallstransporter.

Kommunförbundets svar ingår som tilläggsuppgift i föredragningslistan.

Avfallsombudet

Förslag: Avfallsnämnden antecknar informationen till kännedom.

Avfallsnämnden

Beslut: Antecknas till kännedom.

Revidering av avfallshanteringsföreskrifterna

Dnro D/313/11.03.02.00/2022

Beredare/tillgssuppgifter: avfallsombud Anna-Kaisa Riskula, tfn 040 641 8125, e-post; etunimi.sukunimi@teuva.fi

AvfallsN § 14

Avfallshanteringsföreskrifterna för Sydösterbottens avfallsnämnd trädde ikraft 1.3.2020. Föreskrifterna gäller kommunerna Storå, Bötom, Kaskö, Kauhajoki, Kristinestad, Kurikka (för Jurvas del), Närpes och Östermark. Avfallshanteringsföreskrifterna ska revideras till följd av ändringar i lagstiftningen. De nya föreskrifterna ska träda ikraft 1.1.2023.

Utkastet till avfallshanteringsföreskrifterna har beretts i samarbete med avfallsbolaget, samarbetsgruppen för avfallshantering och avfallstransportbolagen för fast avfall. Samarbetsgruppen för avfallshanteringen har haft representanter från kommunernas tekniska sektor, kommunernas miljövårdsmyndigheter, avfallsbolaget och avfallshanteringsmyndigheten. Utkastet till avfallshanteringsföreskrifterna och motiveringarna ingår som bilaga i föredragningslistan.

I enlighet med förvaltningslagen ska de på vilkas livsmiljö, arbete eller övriga förhållanden avgörandet i ett ärende kan ha en betydande inverkan få möjlighet att uttala sin åsikt om ärendet.

Enligt avfallslagen 92 § ska kommunen innan kommunala avfallshanteringsföreskrifter utfärdas ska kommunen ge den berörda närings-, trafik- och miljöcentralen och vid behov andra myndigheter tillfälle att ge utlåtande. Begäran om utlåtande sänds till NTM-centralen i Södra Österbotten och Österbotten samt till följande parter:

- Kommunerna i området
- Miljövårdsmyndigheterna i verksamhetsområdets kommuner
- Hälso- och skyddsmyndigheterna i verksamhetsområdets kommuner
- Oy Botnias Ab
- Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- Livsmedelsverket EVIRA
- MTK Etelä-Pohjanmaa och ÖSP
- ProAgria Etelä-Pohjanmaa och svenskspråkiga Österbotten
- Miljöministeriet
- Finlands kommunförbund
- Suomen pakkauskierrätys RINKI Ab
- Westenergy
- Räddningsverken i Södra Österbotten och Österbotten
- Avfallstransportföretagen i området

Centrala ändringar i avfallshanteringsföreskrifterna:

Avfallshanteringsföreskrifterna har utarbetats i enlighet med Kommunförbundets anvisningar från våren 2022. De nya föreskrifterna ska beakta olika parter på olika håll i Finland på ett jämnt sätt dock med beaktande av lokala och regionala särdrag.

6 § Anslutning till fastighetsvis avfallstransport

I paragrafen lyfts fram den lagstadgade skyldigheten enligt vilket det kommunala avfallsverket ansvarar för ordnande av fastighetsvis avfallstransport av återvinnbart avfall då det gäller förpackningsavfall fr.o.m. 1.7.2023 och bioavfall senast fr.o.m. 19.7.2024.

I paragrafen har preciserats på vilket sätt det kommunala avfallsverket ska ansluta fastigheten till avfallstransport som ordnas av kommunen.

§ 15 Skyldighet att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från boende

I paragrafen har intagits skyldigheten om separat insamling av avfall i enlighet med avfallsförordningen enligt vilken skyldigheten att separat samla in bioavfall gäller fastigheter med minst fem lägenheter i tätortsområden. Fastigheter inom tätortsområden som inte berörs av skyldigheten att separat samla in bioavfall kan frivilligt ansluta sig till insamlingen.

Efter tidsfristerna i enlighet med övergångsstadgandena i § 47 ska transporten av alla avfall som samlas in separat överenskommas med det kommunala avfallsverket komma.

16 § Skyldigheter att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från övriga fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall

I paragrafen har i enlighet med avfallsförordningen intagits skyldigheten enligt vilken fastigheter som är belägna i tätorter eller på detalj- eller generalplanerat område för service, turism eller arbetsplatser och som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall ska sortera och separat insamla återvinnbart avfall som uppkommer i annan verksamhet än boende i egna fastighetsvisa sopkärl enligt följande:

Slag av återvinnbart avfall	Ska samlas in separat om
Bioavfall	mängden bioavfall som uppkommer överstiger 10 kg i veckan
Plastförpackningar	uppkommer mer än 5 kg i månaden i medeltal
Papper- och kartongförpackningar	uppkommer mer än 5 kg i månaden i medeltal
Glasförpackningar	uppkommer över 2 kg i veckan i medeltal
Metallförpackningar och småmetall	uppkommer över 2 kg i veckan i medeltal
Papper	enligt avfallslagen 49 och 50 §

Fastigheter i tätortsområden eller detalj- eller generalplanerat område för service, turism eller arbetsplatser som inte berörs av ovannämnda

skyldighet kan frivilligt ansluta sig till fastighetsvis transport av separat insamlat återvinnbart avfall.

Efter tidsfristerna i enlighet med övergångsstadgandena i § 47 ska man med det kommunala avfallsverket komma överens om transporten av allt avfall som samlas in separat.

17 § Kompostering

I paragrafen har som en skild punkt intagits sk. Bokashi-fermentering som blivit vanligare under senaste tiden. Fermenterat bioavfall (med bokashi eller motsvarande metod) ska efterbehandlas genom kompostering i en sluten behållare med ventilation innan avfallet utnyttjas på egen fastighet.

I paragrafen har man också lagt till en ny lagstadgad skyldighet om att komposteringen av bioavfall ska anmälas till avfallshanteringsmyndigheten. Målet är att fastigheternas egen kompostering av bioavfall i fortsättningen ska synas också i den nationella återvinningsgraden. I avfallsförordningen 43 § har intagits skyldigheten att göra en anmälan om kompostering. Denna skyldighet har preciserats i avfallshanteringsföreskrifterna: Den som komposterar bioavfall ska senast två månader från komposteringens början meddela följande uppgifter om inledandet av kompostering till avfallshanteringsmyndigheten:

1. fastighetsinnehavarens namn och kontaktuppgifter samt fastighetens adress och om möjligt fastighets- eller byggnadsbeteckningen;
2. byggnadens typ, antalet bostadslägenheter, om byggnaden inte är ett enfamiljshus;
3. namnet och kontaktuppgifterna för den person som ansvarar för hanteringen av avfall;
4. insamlingskärlets bruksvolym och antalet månader som kärlet är i användning varje år;
5. insamlingskärlets modell och märke.

Om flera hushåll använder samma kompostbehållare ska den som ansvarar för hanteringen av avfall anmäla de uppgifter som räknas upp ovan för alla parter som använder kompostbehållaren till avfallshanteringsmyndigheten senast två månader efter att komposteringen inletts. Den som ansvarar för hanteringen av avfall ska också anmäla om upphörandet av komposteringen senast två månader från det att komposteringen upphört. Om den person som ansvarar för hanteringen av avfall byts ut, ska den avgående ansvariga personen underrätta avfallshanteringsmyndigheten om den nya ansvariga personen innan den avgående ansvariga personen slutar i uppgiften.

Anmälan om kompostering av bioavfall ska lämnas till avfallshanteringsmyndigheten fr.o.m. 1.1.2023.

37 § Avfallshantering vid offentliga tillställningar

I paragrafen anges viktgränser för avfall som samlas in separat vid offentliga tillställningar. I paragrafen poängteras arrangörens ansvar för avfallshanteringen. Skyldigheterna att sortera baseras på avfallslagen 13 och 15 § och de kan också påföras sådana som ordnar allmänna tillställningar som näringsverksamhet.

Arrangören av en offentlig tillställning svarar för avfallshanteringen i anslutning till tillställningen. Arrangören ansvarar också för avfallshanteringsrådgivningen under pågående tillställning samt för sorteringen och den separata insamlingen av avfall i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter.

En offentlig tillställning ska planeras så att det uppkommer så litet avfall som möjligt. På området där tillställningen äger rum ska det placeras ut tillräckligt med sopkärl för insamling av olika avfallsslag.

När det gäller ansvaret i andra hand att städa upp ett nedskräpat område anses som sammankallaren av tillställningen eller evenemanget vara arrangör.

Sopkärlen ska tömmas och området städas upp omedelbart efter tillställningen samt vid behov medan den pågår. Sopkärlen ska tömmas så snart de är fulla. Vid tillställningar som pågår flera dagar ska sopkärlen tömmas och området städas upp minst en gång om dagen.

Vid offentliga tillställningar där det serveras livsmedel ska följande avfall sorteras ut från det kommunala avfallet och samlas in separat i egna sopkärl:

1. bioavfall, om det vid tillställningen uppkommer minst 10 kg
2. returkartong och papp, om det kasseras minst 5 kg under tillställningen
3. returglas, om det kasseras minst 2 kg under tillställningen
4. återvinnbar metall, om det kasseras minst 20 kg under tillställningen
5. plastförpackningar 5 kg

Offentliga tillställningar för över 500 personer ska anmälas till den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. För offentliga tillställningar för över 5 000 personer ska det utarbetas en avfallshanteringsplan som presenteras för den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten senast två veckor före tillställningen.

Avfallsombudet

Förslag: Sydösterbottens avfallsnämnd håller utkastet till avfallshanteringsföreskrifter och motiveringen offentligt framlagt 17.10–15.11.2022 för inlämnande av eventuella utlåtanden och åsikter. Om möjligheten att påverka informeras också på kommunernas och avfallsnämndens webbplats. Begäran om utlåtande sänds till ovannämnda parter. Utlåtandena ska inlämnas senast 15.11.2022.

Avfallsnämnden

Beslut: Förslaget godkändes med följande ändringar. Avfallsombudet antecknar i § 17 att de som använder gemensam komposteringsbehållare inte behöver meddela alla personer i bostadsaktiebolaget.

§ 33 stycke 2 ändras till att lyda enligt följande: Avfallstransportören ska så snabbt som möjligt transportera avfallet till den mottagningsplats som det kommunala avfallsverket anvisat. Mellanlagring av avfallet förutsätter miljötillstånd.

Ändring av avfallsombudsmannens arbetstidsprocent och justering av lönen samt anställande av byråsekreterare

Beredare/Tilläggsuppgifter: Teknisk direktör Tommi Korpi, tfn 040 612 6565
e-post: fornamn.efternamn@teuva.fi

Avfallsn. § 15

Avfallsombudsmannens tjänst har varit delad med ansvarskommunens markbyggmästartjänst fr.o.m. 1.10.2020 så att 70 % av arbetstiden har använts för avfallsombudsmannens uppgifter och 30 % av arbetstiden för markbyggmästarens uppgifter. Uppdelningen har visat sig vara utmanande medföra utmaningar med tanke på båda uppgifterna. Arbetstiden på 30 % räcker inte till för markbyggmästarens uppgifter. Kommunstyrelsen i Östermark behandlar vid sitt sammanträde 10.10.2022 ändringen av markbyggmästarens arbetstid till 70 % och avfallsombudsmannens arbetstid till 30 %.

Avfallsombudsmannen har diskuterat ändringen med kommundirektören och tekniska direktören i Östermark samt med ordföranden för Sydösterbottens avfallsnämnd. Utgående från diskussionen föreslås att i fortsättningen används 30 % av arbetstiden för avfallsombudsmannens uppgifter, vilket omfattar tjänsteuppgifterna, bl.a. tjänstemannabesluten och avfallshanteringens utvecklingsuppgifter. Dessutom skulle en befattning som byråsekreterare inrättas med 60 % av arbetstiden för avfallsnämndens uppgifter och 40 % för byråsekreteraruppgiften inom verksamhetsområdet för livskraft i Östermarks kommun. Byråsekreterarens uppgifter i avfallsnämnden skulle omfatta upprätthållande av avfallstransport- och komposteringsregistret, kundbetjäning, beredningsuppgifter och allmänna kontorsuppgifter.

Avfallsombudsmannens tjänst inrättades år 2016. Tjänsten var ny i kommunen och även i hela landet. Erfarenheterna har visat att tjänsten är krävande och arbetet är ensamt. Responsen som fås från kunderna är ofta negativ och psykiskt belastande. Avfallsombudsmannen samarbetar dock med kommunerna och avfallsverket, men ärendena ses alltid från olika synvinklar och det finns inga möjligheter för egentligt teamarbete. Att dela uppgifterna som underlyder avfallsnämnden mellan två olika personer skulle möjliggöra önskat samarbete och ge möjligheter att diskutera knepiga frågor. Dessutom kunde man bättre säkerställa vikariearrangemangen i samband med semestrar och akuta frånvaron.

En bedömning har gjorts om hur krävande avfallsombudsmannens arbetsuppgifter är. Även tjänstemännens löner inom närområdets avfallsnämnder har utretts. Som tilläggsuppgift i föredragningslistan finns en bedömning av hur krävande avfallsombudsmannens uppgifter är samt löneuppgifterna för närområdets tjänstemän. Den uppgiftsbaserade lönen för avfallsombudsmannen vid Sydösterbottens avfallsnämnd är för tillfället 2889,84 euro. Avfallsombudsmannens lön är över 20 % mindre jämfört med andra tjänsteinnehavare med samma uppgifter. Den uppgiftsbaserade lönen bör höjas till rätt nivå. Enligt överläggningar med Östermark kommun skulle avfallsombudsmannens och markbyggmästarens uppgiftsbaserade löner ligga på samma nivå.

Ändringarna i avfallsnämndens budget efter de föreslagna ändringarna är små.

Avfallsnämndens ordf.

Förslag:

Alternativ 1: Avfallsnämnden ändrar avfallsombudsmannens tjänst så att arbetstiden är 30 %. Dessutom justeras avfallsombudsmannens uppgiftsbaserade lön till 3500 €/månad fr.o.m. 1.10.2022. Avfallsnämnden beslutar även att inrätta en byråsekreterarbefattning med 60 % arbetstid. Avfallsnämnden befullmäktigar avfallsombudsmannen att lediganslå befattningen och delta i ansökningsprocessen och valet.

Alternativ 2: Om kommunstyrelsen i Östermark vid sitt sammanträde inte beslutar att ändra markbyggmästarens tjänst så att arbetstiden är 70 %, beslutar avfallsnämnden endast att justera avfallsombudsmannens lön så att den uppgiftsbaserade lönen är 3500 €/månad fr.o.m. 1.10.2022.

Avfallsnämnden

Beslut: Alternativ 1 godkändes med den ändringen att lönen justeras fr.o.m. 1.11.2022.

Antecknas i protokollet att avfallsombudet anmälde jäv och avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende. Avfallsnämndens ordförande fungerade som föredragande och protokollförare för denna paragraf.

Ärenden för information

Beredare/tilläggsuppgifter: avfallsombudet Anna-Kaisa Riskula,
tfn 040 641 8125, e-post: anna-kaisa.riskula@teuva.fi

AvfallsN 16 §

Avfallsombudets tjänsteinnehavarbeslut för tiden 7.6–3.10.2022
presenteras för nämnden på sammanträdet:

- Debiteringslängder § 58, 61–63, 73–75, 78–80, 83, 87–91, 95, 98–110
- Avfallshanteringsbeslut § 59–60, 64–72, 76–77, 81–82, 84–86, 92–94, 96–97

Avfallsombudet

Förslag: Avfallsnämnden antecknar ärendena.

Avfallsnämnden

Beslut: Förslaget godkändes.

Anvisningar för begäran om omprövning och besväransvisning

Besvärsförbud

Vad förbudet grundar sig på	Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan enligt kommunallagen 136 § omprövning inte begäras eller kommunalbesvär anföras i fråga om följande beslut. Paragrafer: 13,14 och 16 Besvär kan inte anföras i fråga om nedan nämnda beslut, eftersom en skriftlig begäran om omprövning enligt 134 § 1 mom. kommunallagen kan framställas i fråga om följande beslut: Paragrafer: 15 Enligt 5 § 1 mom. förvaltningsprocesslagen/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut. Paragrafer och grunden för besvärsförbudet:
------------------------------------	---

Anvisningar för begäran om omprövning

Myndighet till vilken begäran om omprövning kan framställas samt tid för yrkande av rättelse	Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut får skriftligen begära omprövning av beslutet. Myndighet av vilken omprövning begärs, myndighetens adress och postadress: Sydösterbottens avfallsnämnd Östermark kommun PB 25, Rasintie 1 A 64701 Östermark e-post: jatelaentakunta@teuva.fi Paragrafer: 15 Begäran om omprövning ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Av begäran om omprövning skall framgå begäran och vad den grundar sig på. Begäran om omprövning skall undertecknas av den som framställer den.
---	---

Besvärсанvisning

Besvärsmyndighet och besvärstid	I nedan nämnda beslut kan ändring sökas genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt begäran om omprövning. Om beslutet har ändrats med anledning av begäran om omprövning, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Besvärsmyndighet, adress och postadress Vasa förvaltningsdomstol PL 204, 65101 Vasa Korsholmsplanen 43, 4 vån., 65100 Vasa Tfn 029 564 2780 Fax: 029 564 2760 e-post: vaasa.hao(at)oikeus.fi Kommunalbesvär, paragrafer 10 Besvärstid 30 dagar Förvaltningsbesvär, paragrafer Besvärstid 30 dagar Annat besvärsmyndighet, adress och postadress Paragrafer Besvärstid dagar Besvärstiden börjar från delfåendet av beslutet. Då besvärstiden beräknas skall den dag då delgivningen sker inte medräknas.
Besvärsskrift	Besvär skall anföras skriftligt. I besvärsskriften, som skall riktas till besvärsmyndigheten skall anges - det beslut i vilket ändring söks - till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas, samt - de grunder på vilka ändring yrkas I besvärsskriften skall namn och hemkommun för den som anför besvär uppges. Om någon annan person har uppgjort skrivelsen skall i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person. I besvärsskriften skall vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas den som anför besvär. Den som anför besvär, den lagliga företrädaren eller ombud skall underteckna besvärsskriften. Till besvärsskriften skall fogas - det beslut i original eller kopia i vilket ändring söks genom besvär - intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat - de handlingar som den som anför besvär åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheterna. Ombudet skall till besvärsskriften foga en fullmakt (FPL 21 §) Besvär kan också anföras hos förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.
Rättegångsavgift	För behandlingen av besvären tar förvaltningsdomstolen ut en rättegångsavgift på 250 euro. Rättegångsavgifter tas inte ut, om högsta förvaltningsdomstolen ändrar ett överklagat beslut till förmån för ändringssökanden. Ingen avgift uppbärs heller för vissa ärendegrupper och inte heller om sakägaren är befriad från avgiften någon annanstans i lag. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.
Inlämnande av besvärshandlingarna	Besvärshandlingarna skall tillställas besvärsmyndigheterna inom besvärstiden före den sista dagen före utgången av tjänstetiden. Om besvärstidens sista dag är en helgdag, självständighetsdag, första maj, jul- eller midsommarafton eller helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första dagen därefter. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.
Tilläggsuppgifter	Detaljerad anvisning för begäran om omprövning/besvärсанvisning fogas till protokollsutdraget.

ALLMÄNNA AVFALLSHANTERINGSFÖRE SKRIFTER SYDÖSTERBOTTENS AVFALLSNÄMND

xx.xx.2022

Allmänna avfallshanteringsföreskrifter

Innehållsförteckning

ALLMÄN DEL

1.1. Vad är avfallshanteringsföreskrifter och varför utfärdas de?	5
1.2. Prioritetsordning	5
1.3. Kommunens ansvar att ordna hantering av kommunalt avfall.....	6
1.4. Myndighetsuppgifter, tillsyn och praktiskt utförande inom avfallshanteringen	6
1.5. Insamling av avfall	7
1.6. Avfallstranspor	8
1.7. Slam som uppkommer vid boende och slam om omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall	9
1.8. Avfallshantering för verksamheter som inte omfattas av kommunen avfallshanteringsansvar.....	9
1.9. Producentansvar.....	10
1.10. Farligt avfall.....	10
1.11. Bygg- och rivningsavfall.....	11
1.12. Förebyggande av nedskräpning.....	11
1.13. Närmare information.....	12

2. KOMMUNALA AVFALLSHANTERINGSFÖRESKRIFTER

1. Tillämpningsområde och allmänna skyldigheter.....	13
1 § Tillämpningsområde	13
2 § Definitioner.....	14
3 § Avfallshanterings syfte	16
2. Anslutning till kommunens avfallshanteringssystem.....	16
4 § Skyldighet att ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem	16
5 § Avfallshantering för näringsverksamhet och annan offentlig verksamhet än för kommunens avfall grundat på kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand.....	17
6 § Anslutning till fastighetsvis avfallstransport.....	17
7 § Fastighetsvisa sopkärl.....	17
8 § Gemensamt sopkärl.....	18

9 § Fritidsbostadens sopkärl.....	18
10 § Avbrott i den fastighetsvisa avfallstransporten för viss tid	18
11 § Transport av avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport.....	19
12 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall	19
3. Insamling av avfall på fastigheten	19
13 § Avfallsslag som ska sorteras separat	19
14 § Brännbart avfall	20
15 § Skyldighet att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från boende.....	20
16 § Skyldigheter att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från övriga fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall	21
4. Egen behandling och återvinning av avfall.....	22
17 § Kompostering	22
18 § Förbränning av avfall	23
19 § Nedgrävning eller nedsänkning av avfall.....	23
20 § Återvinning av avfall i egen markbyggnad.....	23
21 § Underjordiska bränslecisterner som tagits ur bruk.....	24
5. Sopkärl.....	24
22 § Olika typer av sopkärl	24
23 § Märkning av sopkärl	24
24 § Fyllning av sopkärl	25
25 § Tömningsintervall	26
26 § Underhåll och rengöring.....	27
6. Insamlingsplatser för avfall	27
27 § Placering av sopkärl	27
28 § Låsning av insamlingsplatsen eller sopkärlen.....	28
29 § Områdesvisa insamlingsplatser för avfall (ekopunkter, återvinningsstationer)	28
7. Avfallstransport	28
30 § Lastning.....	28
31 § Transport	28
32 § Avfallstransportregister och lämnande av uppgifter	29
33 § Mottagnings- och behandlingsplatser för avfall.....	29
8. Slam från boende och annat slam som hör till den kommunala hanteringen av kommunalt avfall ..	29
34 § Tömningsintervall	29
35 § Underhåll av sedimenteringsbehållare och slutna behållare och vägen till behållarna	30

36 § Egen behandling av slam.....	31
9. Förebyggande av nedskräpning	32
37 § Avfallshantering vid offentliga tillställningar	32
38 § Förebyggande av nedskräpning på allmänna områden	32
10. Farligt avfall och specialavfall	32
39 § Hantering av farligt avfall	32
40 § Insamling av farligt avfall på fastigheten	33
41 § Specialavfall	33
42 § Farligt avfall och specialavfall från hälso- och sjukvården	33
11. Övriga föreskrifter	34
43 § Informationsskyldighet	34
44 § Tillsyn över avfallshanteringsföreskrifterna	34
45 § Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna	34
46 § Ikraftträdande.....	34
47 § Övergångsbestämmelser.....	34

1 ALLMÄN DEL

1.1 Vad är avfallshanteringsföreskrifter och varför utfärdas de?

Den allmänna delen innehåller inte i sig några bindande avfallshanteringsföreskrifter, utan beskriver skyldigheter som kommer från annat håll och ett avfallshanteringsystem som bygger på övriga beslut. Vidare innehåller kapitlet information och råd om avfallshantering.

Det grundläggande syftet med avfallshanteringsföreskrifterna är att främja verkställigheten av avfallslagen (646/2011) och samtidigt beakta de lokala förhållandena. Syftet är vidare att förebygga den fara och skada för hälsan och miljön som avfall och avfallshantering medför och att bidra till att prioriteringsordningen iakttas. Avfallshanteringsföreskrifterna utfärdas av avfallshanteringsmyndigheten.

Avfallshanteringsföreskrifterna har en viktig ställning när avfallshanteringen omsätts i praktiken i kommunen. Genom föreskrifterna bildas en norm för hur fastigheterna ska handla och hur avfallet ska transporteras. De gäller exempelvis sortering, insamling och transport av avfall och förebyggande av nedskräpning.

Avfallshanteringsföreskrifterna preciserar lagstiftningen, främst bestämmelserna i avfallslagen och avfallsförordningen. De är som namnet anger förpliktande, inte rekommendationer. De gäller fastigheter såsom bostadsfastigheter och serviceinrättningar som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall. Det betyder att avfallshanteringsföreskrifterna ska iakttas av samtliga kommuninvånare, ägare och innehavare till fastigheter för boende och offentlig verksamhet samt i tillämpliga delar också övriga aktörer.

I fråga om avfall från näringsverksamhet tillämpas avfallshanteringsföreskrifterna om avfallet samlas in och behandlas i kommunens avfallshanteringssystem med stöd av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand. Dessutom gäller vissa föreskrifter praktiska arrangemang och tekniska krav och gäller också aktörer som inte omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering.

Oberoende av om avfallshanteringsföreskrifterna gäller avfallsinnehavaren eller inte, ska avfallshanteringen, enligt avfallslagen, alltid ordnas som sig bör och avfallet transporteras och behandlas på ett kontrollerat sätt. Vidare ska avfallet sorteras och samlas in separat i den mån det behövs (§ 13 och 15 i avfallslagen och kap. 4 i avfallsförordningen)

1.2 Prioritetsordning

Varje aktör och avfallsproducent, även hushållen, ska i all verksamhet i första hand sträva efter att minska mängden avfall som uppkommer och avfallets skadlighet. I andra hand ska avfallet förberedas för återanvändning eller så ska det återvinnas. Om avfallet inte kan återvinnas ska man sträva efter att utnyttja det till exempel som energi. Det sista alternativet är bortskaffa avfallet, det vill deponera det på en avstjälningsplats.

Kommunen eller kommunens avfallshantersingsbolag ska då avfallshanteringstjänsterna ordnas iakttä prioritetsordningen så att man genom en helhetsbedömning uppnår det bästa resultatet med tanke på avfallslagens syfte. Det är viktigt att jämföra alternativen, t.ex. behandlingssystemen, genom att granska avfallets livscykel och på det sättet kunna uppnå nyttan av prioritetsordningen. Vid livscykelgranskningen ska hälso- och miljösynpunkterna samt de tekniska och ekonomiska förutsättningarna beaktas.

Avfallshanteringsföreskrifterna främjar förverkligandet av prioriteringsordningen inom den kommunala avfallshanteringen exempelvis genom att påföra skyldighet att sortera och separat samla in olika slags avfall. Miniminivån för skyldigheten att separat samla in olika avfallsslag har fastställts i avfallsförordningen som skärptes år 2021. Genom avfallshanteringsföreskrifterna kan skyldigheten att separatsamla in avfall endera skärpas så att de är till och med mer omfattande än kraven i förordningen eller lindras av grundade orsaker. En lindring förutsätter att en granskning av avfallets livscykel eller en annan utredning av lokala transportförhållanden visar att någon av förutsättningarna för avvikelse från separat insamling som stadgas i avfallslagen 15 § 2 momentet uppfylls och att en lindrigare skyldighet således kan konstateras ge ett bättre slutresultat vid bedömningen av de totala effekterna av den separata insamlingen. Även en utvidgning av förordningens krav ska grunda sig på en adekvat beredning och utredning av lokala transportförhållanden.

1.3 Kommunens ansvar att ordna hantering av kommunalt avfall

Med stöd av avfallslagen omfattas kommunalt avfall av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering när de kommunala avfallet uppkommer i bostäder samt i kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet. Kommunen är skyldig att ordna avfallshanteringen för dessa verksamheter, det vill säga ordna insamlingen, transporten och behandlingen av avfallet. I avfallstransporter som ordnas av kommunen får avfallet endast transporteras av kommunen eller en avfallstransportör som verkar för kommunens räkning. Grundprincipen är att avfallstransporten på fastigheten endast sker från den insamlingsplats som fastighetsinnehavaren odnar och på vilken nödvändiga sopkärl för separat insamling placeras.

Inom tillämpningsområdet för dessa avfallshanteringsföreskrifter konkurrensutsätter och beställer det kommunala avfallsverket avfallstransport av förpackningsmaterial och småmetall och eventuellt annat avfall som är jämförbart med förpackningsavfall fr.o.m. 1.7.2023 och för bioavfall fr.o.m. 19.7.2023 och senast 19.7.2024.

Avfallstransport som ordnas av fastighetsinnehavaren tillämpas för transporten av brännbart avfall och slam från sedimenteringsbrunnar och slutna tankar. Fastighetsinnehavaren ansvarar för beställandet av avfallstransporten till fastigheten.

Avfallet transporteras till en plats som det kommunala avfallsverket anvisar, varefter det transporteras till behandling. Förpackningsavfallet transporteras till den plats som det kommunala avfallsverket anvisat och avtalat med producentsamfundet som ansvarar för förpackningar. Annat avfall som lyder under producentansvaret, såsom returpapper, förs till platser som producenterna anvisar.

Det kommunala avfallsverket transporterar det brännbara avfallet för återvinning som energi till Westenergys avfallskraftverk.

1.4 Myndighetsuppgifter, tillsyn och praktiskt utförande inom avfallshanteringen

Inom tillämpningsområdet för dessa avfallshanteringsföreskrifter fungerar Sydösterbottens avfallsnämnd som avfallshanteringsmyndighet i enlighet med avfallslagen § 23.

Avfallshanteringsmyndighetens uppgifter:

- utfärda kommunala avfallshanteringsföreskrifter
- fatta beslut om undantag från avfallshanteringsföreskrifterna
- godkänna avfallstaxan

- fatta beslut om avfallsavgifter och ta ut obetalda avfallsavgifter och överföra avgifter till utmätning
- fatta beslut om avfallstransportsystemen
- följa upp avfallstransporten och föra ett register över avfallstransporterna och hanteringen av bioavfall på fastigheten
- fatta beslut om undantag från hanteringen av kommunalt avfall

Den kommunala miljöförvaldigheten och närings-, trafik- och miljöcentralen har tillsyn över att avfallshanteringsföreskrifterna iakttas. Tillsynsmyndighetens uppgifter:

- övervaka att avfallslagen följs
- vid behov utfärda särskilda tillsynsföreskrifter i syfte att rätta till förseelser och försummelser
- förena tillsynsföreskriften med t.ex. vite, fatta beslut i tillsynsärenden
- behandla de anmälnings- och tillståndsärenden som hör till den samt övervaka att besluten iakttas.

De uppgifter som gäller det praktiska utförandet inom avfallshanteringen, som t.ex. ordnandet av behandlingen av avfall, har getts till avfallsbolaget Oy Botnias Ab som ägs av kommunerna. Avfallsbolagets uppgifter:

- sköta den fastighetsvisa och områdesvisa insamlingen av återvinnbart och blandat kommunalt avfall
- konkurrensutsätta avfallstransporter inom den kommunalt ordnade avfallstransporten
- ta emot farligt avfall
- ordna behandlingen: bygga och upprätthålla behandlingsplatser samt upphandla behandlingstjänster
- sköta avfallsrådgivningen och informationen
- sköta faktureringen av avfallshanteringsavgifterna

1.5 Insamling av avfall

Enligt avfallslagen ska fastighetsinnehavaren ordna en plats för insamling av avfall på fastigheten. Sopkärl ska placeras ut på samlingsplatsen. I regel finns sopkärlen på fastigheten. Flera fastigheter kan också komma överens om en gemensam samlingsplats. Avfall som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall ska enligt avfallslagen överlämnas till kommunens avfallshanteringssystem. I dessa avfallshanteringsföreskrifter bestäms när och hur ett avfallslag ska överlämnas till kommunens avfallshanteringssystem.

Alla fastigheter som omfattas av fastighetsvis avfallstransport ska ha tillgång till ett sopkärl för brännbart avfall.

I ändringen av avfallslagen (15.7.2021/714) och Statsrådets förordning om avfall 978/2021 stadgas om fastighetsvis separat insamling av avfall. Enligt lagändringarna blev kommunerna skyldiga att i alla tätorter ordna separat insamling av bioavfall vid alla bostadsfastigheter med minst fem lägenheter fr.o.m. 1.7.2022 samt separat insamling av förpackningsavfall och annan småmetall och plastavfall fr.o.m. 1.7.2023. Enligt förordningen ska den separata insamlingen av bioavfall utökas i tätorter med fler än 10 000 invånare till alla fastigheter senast 19.7.2024. På grund av praktiska skäl kan man bli tvungen att sprida ut inledningen litet så att insamlingen inte börjar samtidigt på alla fastigheter inom området.

Då det gäller fastigheter som hör till kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet träder de fastighetsvisa skyldigheterna att sortera och separat samla in avfall ikraft 1.7.2022 och för övrigt återvinnbart avfall 1.7.2023. Skyldigheten grundar sig på vikten för det avfall som uppkommer under en vecka.

I stället för separat insamling kan bioavfallet komposteras på fastigheten i enlighet med avfallsförordningen § 12 och dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Vid fastigheter som inte hör till fastighetsvis avfallstransport sorteras de avfallsslag som kan materialåtervinnas och återvinnas separat och förs till en insamlingsplats för återvinnbart avfall som producenten eller det kommunala avfallsverket ordnat. En förteckning över allmänna mottagningsplatser för återvinnbart avfall hålls à jour på webbplatsen kierratys.info.

I avfallsförordningen (10 §) ingår bestämmelser om hur sopkärnen ska placeras, användas och märkas. När man fattar beslut om placeringen av sopkärl ska man beakta byggbestämmelsesamlingen, kommunens byggnadsordning och brandsäkerhetsaspekterna.

Insamlingsplatsen, dvs. platsen där sopkärnen är placerade på fastigheten, ska kunna nå obehindrat. Avfallet ska tryggt kunna lastas för bortforsling och det får inte finnas någon risk för att den som använder eller tömmer sopkärnen skadar sig. Det ska finnas tillräckligt många sopkärl, t.ex. lockförsedda behållare eller underjordsbehållare som lämpar sig för de typer av avfall som samlas in. Sopkärlet ska alltid kunna förslutas och användningen får inte medföra förorening eller nedskräpning av omgivningen, lukt eller annan hygienisk olägenhet. Sopkärnen ska rengöras regelbundet, och användarna ska se till att sopkärlet inte går sönder eller blir nedsmutsat i onödan.

Sopkärnen förses med tydliga uppgifter om vilket avfallsslag som får lämnas där och med kontaktinformation till den som ansvarar för tömningen (kommunens avfallsverk eller transportören).

1.6. Avfallstransport

Förpackningsmaterial som samlas in separat transporteras inom kommunalt ordnad avfallstransport och det kommunala avfallsverket konkurrensutsätter transporttjänsterna områdesvis fr. o. m. 1.7.2023. Bioavfall som samlas in separat transporteras inom kommunalt ordnad avfallstransport där det kommunala avfallsverket upphandlar avfallstransporttjänsterna områdesvis fr.o.m. 1.4.2024. Fram till dessa datum transporteras förpacknings- och bioavfall som samlas in separat inom transport som fastighetsinnehavaren ordnar och fastighetsinnehavaren ansvarar för konkurrensutsättningen och valet av avfallstransportör.

Närmare information om vilket transportsystem som används i vilket område och om övergångstider ges av det kommunala avfallsverket.

Endast transportörer som är upptagna i avfallshanteringsregistret får transportera avfall. Transportören ska på begäran visa upp ett gällande utdrag ur registret för den som beställt avfallstransporten.

När kommunen ordnar avfallstransporten är det kommunen i egenskap av beställare som svarar för att transportören är registrerad.

När fastighetsinnehavaren ordnar avfallstransporten av brännbart avfall och slam från sedimenteringsbrunnar och slutna tankar ska fastighetsinnehavaren se till att transportören är registrerad i avfallshanteringsregistret.

Ett transportdokument ska upprättas för transport av farligt avfall, slam från fastighetsvis behandling av avloppsvatten, bygg- och rivningsavfall och förorenad mark. Transportdokumentet ska finnas med under transporten och överlämnas till avfallsmottagaren. Om avfallet avhämtas från hushåll, är det avfallstransportören som ska upprätta transportdokumentet. I övriga fall är det avfallsinnehavaren som ska göra det. Vad transportdokumentet ska innehålla framgår av 40 § i avfallsförordningen.

Transportdokument krävs inte när en innehavare av en bostadsfastighet eller en byggare som utför en mindre entreprenad själv transporterar bygg- och rivningsavfall från hushållet till mottagningsplatsen i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter.

1.7 Slam som uppkommer vid boende och övrigt slam som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall

Med slam som uppkommer vid boende avses slam som samlas i slamavskiljare och i behållare i olika slags fastighetsvisa minireningsverk samt avloppsvatten som samlas i slutna avloppstankar, oberoende av mängd och egenskaper.

Liksom slam från boende och fritidsbostäder omfattas också slam från t.ex. kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. Enligt nuvarande avfallslag omfattas däremot inte funktioner inom näringsverksamhet, kommunens social- och hälsovårdstjänster, församlingens eller statens verksamhet av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering, inte heller då det gäller slam från sedimenteringsbrunnar och slutna behållare.

Med tanke på avloppsvattensystemens funktion och reningseffekt är det viktigt att de fastighetsvisa systemens sedimenteringsbrunnar töms regelbundet. Avlägsning av slam en gång per år förhindrar att systemet stockar och att det samlade slammet spolats ut i miljön. I tömningsintervallen kan beaktas om fastigheten används i liten utsträckning då tömningsintervallet kan vara längre än vid en stadigvarande bostad. Det är ändamålsenligt att tömma slutna behållare först då de är fulla. Om en sluten behållare inte töms på flera år kan slammet dock samlas så tätt på botten att det blir svårt att tömma den. Man måste också regelbundet kontrollera att behållaren är hel. På dessa grunder kan man fastställa ett minimitömningsintervall för slutna behållare. I nuvarande lagstiftning ingår inga bestämmelser för sedimenteringsbrunnar och slutna behållare och därför är det viktigt med lokala avfallshanteringsföreskrifter för slamtömningar.

1.8 Avfallshantering för verksamheter som inte omfattas av kommunens avfallshanteringsansvar

I kommunernas avfallshanteringsföreskrifter ingår inga heltäckande bestämmelser om näringsverksamhet, social- och hälsovårdstjänster, församlingarnas och statens funktioner och övrig verksamhet som inte ingår i kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. Avfallshanteringsföreskrifterna gäller näringsverksamhet till den del som det är fråga om tekniska krav inom avfallshanteringen, som t.ex. placering av sopkärl och tidpunkter när sopkärlen får tömmas på vardagar och veckoslut.

Om avfallet från näringsutövarens affärslokaler samlas in tillsammans med övrigt avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering, gäller dessa avfallshanteringsföreskrifter näringsutövaren fullt ut.

En näringsutövare kan be kommunen behandla näringsutövarens avfall inom det kommunala avfallshanteringssystemet utifrån kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand, t.ex. om privata tjänster inte finns att tillgå. Bristen kan till exempel synas så att avfallshantering på marknadsvillkor inte alls finns att tillgå eller att den är bristfällig, inte lämpar sig för kundens behov eller att dess kostnader är orimliga. Då gäller avfallshanteringsföreskrifterna näringsutövaren till den del som näringsutövaren och det kommunala avfallsverket har kommit överens om saken.

1.9 Producentansvar

I avfallslagen avses med producent en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt släpper ut produkter på marknaden, enligt de närmare produktspecifika definitionerna i 48 §. Avfall som lyder under producentansvaret är bildäck från fordon, personbilar, paketbilar och med dem jämförbara andra fordon, elektriska och elektroniska apparater, batterier, ackumulatorer, pappersprodukter såsom tidningar och tidskrifter och kontorspapper samt förpackningar.

Producentansvar betyder att de som yrkesmässigt framställer eller importerar en produkt och, vad gäller förpackningar, de som förpackar en produkt eller importerar en förpackad produkt är skyldiga att ordna avfallshantering för de produkter som de släpper ut på marknaden och stå för kostnaderna i sammanhanget. Producenten är skyldig att ordna insamling, transport, materialåtervinning, återvinning och övrig behandling av avfallet i fråga.

De som producerar förpackningar ansvarar i samarbete med kommunen för den fastighetsvisa separata insamlingen av förpackningsmaterial från hushåll. Samarbetet innebär att det kommunala avfallsverket handhar insamlingen och transporten av förpackningsmaterialet och förpackningarnas producenter för återvinningen av förpackningsavfallet. Producenterna bekostar en del av insamlingen och transporten. Inom ramen för samarbetet kan det också vara möjligt att samla in avfall av samma material som förpackningsavfall (t.ex. småmetall) tillsammans med förpackningsavfallet. För hushåll som inte omfattas av den fastighetsvisa skyldigheten att separat samla in avfall ordnar producenterna insamlingspunkter för förpackningsavfallet.

Producenten ska ordna avgiftsfri transport av kasserat returpapper från fastigheter som ligger i radhusområden och områden för flervåningshus. En fastighet i ett sådant område ska på egen hand eller tillsammans med grannfastigheterna skaffa returpapperskärl och bereda plats för dem. Skyldigheten gäller inte småhus i radhusområden och områden för flervåningshus, men småhusen kan ansluta sig till producentens pappersinsamling genom att på fastigheten ordna returpapperskärl. I småhus- och glesbygdsområden ordnas pappersinsamlingen på områdesvisa insamlingsplatser.

1.10 Farligt avfall

Med farligt avfall avses avfall som är brandfarligt eller explosivt, hälsofarligt eller miljöfarligt. De vanligaste slagen av farligt avfall från boende:

- batterier
- olika slags ackumulatorer och batterier, aggregat med inbyggd ackumulator
- lysrör och kvicksilverlampor
- elektriskt och elektroniskt skrot
- målarfärg, lack, lim och lösningsmedel
- vissa rengöringsmedel

- impregnerat och behandlat trä
- bekämpningsmedel
- spillolja och oljigt avfall
- läkemedelsavfall

En del av det farliga avfallet omfattas av producentansvaret. Avfallet förs till producentens eller distributörens insamling. Farligt avfall som samtidigt lyder under producentansvaret är till exempel batterier och ackumulatorer, lysrör och kvicksilverlampor och vissa typer av elektriskt och elektroniska avfall.

Farligt avfall får inte blandas sinsemellan eller med andra ämnen eller annat avfall. Det förs till separat ordnade mottagningsplatser. Det ska förpackas i täta hållbara kärl. Av förpackningen ska framgå namnet på det farliga avfallet och dess egenskaper.

1.11 Bygg -och rivningsavfall

I bygg- och rivningsverksamhet uppkommer stora mängder avfall. Enligt prioriteringsordningen ska så mycket som möjligt av användbara föremål och ämnen som kan tas till vara på en byggarbetsplats återanvändas. Det kan vara t.ex. dörrar och sanitetsmöbler. Målet att i första hand minska mängden av och skadligheten hos avfall gäller också bygg- och rivningsavfall. Målet är att man årligen förutom energiåtervinning och upparbetning till bränsle ska återvinna minst 70 viktprocent av bygg- och rivningsavfallet.

För att så mycket som möjligt av bygg- och rivningsavfallet ska materialåtervinnas, ska åtminstone följande avfall sorteras och samlas in separat på byggarbetsplatsen:

- avfall som består av betong, tegelsten, mineralplattor och keramik
- asfalt
- bitumen- och takfilt
- * gips
- * oimpregnerat träavfall
- metallavfall
- glasavfall
- plastavfall
- pappers- och kartongavfall
- * mineralull
- mark- och stensubstansavfall.

I samband med byggarbeten kan det uppkomma asbestavfall som klassas som farligt avfall. Det ska alltid samlas in separat och transporteras i täta kärl till särskilt angivna platser.

Om ägaren till en bostadsfastighet själv transporterar bort bygg- och rivningsavfallet ska det behandlas inom det kommunala avfallshanteringssystemet

1.12 Förebyggande av nedskräpning

Kapitel 8 i avfallslagen förbjuder nedskräpning (AL 72 §), dvs. avfall får inte lämnas, föremål överges eller ämnen släppas ut i miljön så att följden kan bli osnygghet, förfulning av landskapet, minskad trivsel eller risk för att människor eller djur skadas. Föremål som inte hör hemma i miljön får inte lämnas dit.

I första hand är det den som skräpar ned som ska städa upp (AV 73 §). Om nedskräparen försummar sin plikt att städa upp, bestäms uppstädningsskyldigheten enligt den verksamhet som gett upphov till nedskräpningen. Närmare bestämmelser om uppstädningsskyldighet i andra hand finns i 74 § i avfallslagen. Uppstädningsskyldighet har t.ex. en väghållare om nedskräpningen beror på att vägen använts. I ett detaljplaneområde har områdets innehavare uppstädningsskyldighet i andra hand, om det inte enligt avfallslagen är någon annans skyldighet.

I syfte att förebygga nedskräpning ska det i anslutning till olika verksamheter finnas tillräckligt många sopkärl och andra avfallshanteringstjänster. Exempelvis innehavaren till ett område som disponeras för rekreation ska ordna tillräckliga avfallshanteringstjänster i området. Observera att skyldigheter att förebygga nedskräpning också ges i annan lagstiftning, t.ex. i lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden.

1.13 Närmare information

Finlands lagstiftning kan läsas elektroniskt på adressen www.finlex.fi.

Nedan följer en förteckning över de viktigaste lagarna, förordningarna och statsrådsbesluten som gäller avfallshantering och avfallshanteringsföreskrifter.

- Avfallslagen 646/2011
- Statsrådets förordning om avfall 179/2012

Mera information om avfallshanteringen i din hemkommuns område:

- Kommunens avfallshanteringsmyndighet
Sydösterbottens avfallsnämnd
PB 25, 64701 Östermark
Avfallsombudet, tfn 040 641 8125
jatelautakunta@teuva.fi
- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Teuva)
PB 100, 61801 Kauhajoki
tfn 06 2413 2000
ymparistoterveys@llky.fi
- Västkustens miljöenhet (Kaskö, Kristinestad, Närpes)
Skolgatan 11 A, 64100 Kristinestad
Kyrkovägen 2, 64200 Närpes
tfn 06 327 7111
miljoenheten@korsholm.fi
- Kommunalt avfallsverk
Oy Botniarosk Ab
Rådhusgatan 1 A 3, 64100 Kristinestad
tfn 010 19 3400
info@botniarosk.fi

2. Kommunala avfallshanteringsföreskrifter

KAPITEL 1

Tillämpningsområde och allmänna skyldigheter

1 § Tillämpningsområde

Föreskrifterna nedan är bindande föreskrifter som kompletterar avfallslagstiftningen.

Dessa avfallshanteringsföreskrifter tillämpas inom Sydösterbottens avfallsnämnds verksamhetsområde i städerna Kaskö, Kauhajoki, Kristinestad och Närpes samt kommunerna Storå, Bötom och Östermark.

Utöver vad som bestäms i avfallslagen (646/2011) och med stöd av den gäller dessa avfallshanteringsföreskrifter ordnandet av avfallshantering, förebyggandet av nedskräpning, förebyggandet av skada för hälsan och miljön som avfall orsakar samt tillsynen över avfallshanteringen.

Dessa avfallshanteringsföreskrifter tillämpas på avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering och även avfallshanteringstjänster utifrån kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand.

Föreskrifterna tillämpas också på insamlingen och transporten till behandling av avfall som lyder under producentansvaret och uppkommer på fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall.

I fråga om avfall som inte omfattas av kommunens skyldighet att ordna hantering av avfall i enlighet med avfallslagen 32 § och 33 § såsom avfall från näringsverksamhet, församlingarna, välfärdsområdena och fastigheter med statens funktioner gäller följande paragrafer och moment:

- § 5 (Avfallshantering av kommunalt avfall för näringsverksamhet och annan offentlig verksamhet än kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet utifrån kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand)
- § 17 Kompostering, momenten 1, 3, 4, 8, 9, 11 och 12
- § 18 Förbränning av avfall, momenten 1 och 4
- § 19 Nedgrävning eller nedsänkning av avfall
- § 22 Sopkärlstyper, momenten 2–4
- § 24 Fyllning av sopkärl, momenten 1, 2, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14
- § 25 Tömningsintervaller, momenten 1 och 5
- § 26 Underhåll och rengöring
- § 27 Bestämmelser om placering av sopkärlen
- § 29 Områdesvisa insamlingsplatser för avfall
- § 30 Lastning
- § 31 Transport
- § 34 Tömning av sedimenteringsbrunnar och slutna avloppstankar och transport av slam för behandling, momenten 1–6
- § 37 Avfallshantering vid offentliga tillställningar
- § 38 Förebyggande av nedskräpning i allmänna områden
- § 39 Hantering av farligt avfall, momenten 1, 2, 5 och 7
- § 40 Insamling av farligt avfall på fastigheten

- § 41 Specialavfall
- § 42 Farligt avfall och specialavfall från hälso- och sjukvården
- § 43 Informationsskyldighet
- § 44 Tillsyn över avfallshanteringsföreskrifterna
- § 45 Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna
- § 46 Föreskrifterna träder i kraft
- § 47 Övergångsbestämmelser

På behandling av avfall från boende eller kommunernas förvaltnings- och serviceverksamhet tillämpas inte § 17–19 i dessa avfallshanteringsföreskrifter när föreskrifter om behandlingen ingår i miljötillståndet.

Dessa avfallshanteringsföreskrifter tillämpas inte på smittfarligt och biologiskt avfall, skärande avfall och stickande avfall eller animaliskt avfall från sjukhus, hälsocentraler, laboratorier, andra forsknings- och vårdanstalter samt veterinärmedicinska inrättningar till de delar som det har stadgats eller bestämts om saken på något annat ställe.

2 § Definitioner

I dessa avfallshanteringsföreskrifter avses med

Avfall från boende allt avfall från stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och annat boende oberoende av slag, beskaffenhet och mängd.

Avfallscentral mottagningsplats med många funktioner där avfallet behandlas, materialåtervinns eller återvinns.

Avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar fastighetsvis avfallstransport där fastighetsinnehavaren svarar för att ordna avfallstransporten av brännbart avfall samt slam från sedimenteringsbrunnar och slutna behållare genom att avtala om saken med ett privat avfallstransportföretag i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter. Ovannämnda gäller också bioavfall till senast 19.7.2024.

Avfallstransport som kommunen ordnar fastighetsvis avfallstransport då kommunen ansvarar för konkurrensutsätts av avfallstransporten samt att beställa avhämtning av avfallet från fastigheten i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Avfall som lyder under producentansvaret avfall för vars avfallshantering och därav förorsakade kostnader producenten som släppt ut den ur bruk tagna produkten på marknaden, eller en producentsammanslutning som verkar för producenternas räkning, enligt 6 kap i avfallslagen svarar för. Hit hör däck till motordrivna fordon, skrotbilar, elektriskt och elektroniskt skrot, batterier och ackumulatorer, returpapper och förpackningar.

Avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering avfall som uppkommer i stadigvarande bostad, fritidsbostad, internat eller annat boende samt kommunalt avfall från kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet, vilket i fråga om insamling och transport även omfattar förpackningsavfall som omfattas av producentansvar och som samlas in vid den fastighetsvisa insamlingen i enlighet med avfallslagen och dessa avfallshanteringsföreskrifter, avfall från hushållets egen bygg- och rivningsverksamhet i liten skala samt slam från avskiljningsbrunnar och slutna tankar som uppkommer vid de funktioner som nämns ovan och ytterligare det avfall som uppkommer vid

affärslokaler och som samlas in tillsammans med avfall som uppkommer vid kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet.

Avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand annat avfall än avfall som omfattas av kommunens ansvar för att ordna avfallshanteringen och vars innehavare i enlighet med 33 § i avfallshanteringslagen begärt om anslutning till kommunens avfallshanteringssystem på grund av bristande utbud av andra tjänster, om avfallet till sin beskaffenhet och mängd lämpar sig för transport eller behandling i kommunens avfallshanteringssystem.

Avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna hantering av kommunalt avfall sådant avfall som med stöd av avfallslagen omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering eller som behandlas i kommunens avfallshanteringssystem utifrån kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand.

Bioavfall biologiskt nedbrytbart livsmedels- och köksavfall från hushåll, restauranger, partihandelslokaler, matsalar, catering och detaljhandelslokaler och andra motsvarande lokaler och verksamheter och jämförbart avfall från livsmedelsindustrin. (Definitionen avviker något från avfallslagens definition av bioavfall eftersom trädgårds- och parkavfall inte ingår i den.)

Brännbart avfall avfall av vilket man på uppkomstplatsen separat sorterat avfall enligt avfallsslag i enlighet med avfallsverkets sorteringsavisningar.

Ekopunkt områdesvisa insamlingsplatser som avfallsbolaget eller producenten ordnar och där enbart avfallsslag som kan materialåtervinnas eller återvinnas tas emot. Vid några ekopunkter emottas brännbart avfall från fritidsbostäder i låsta sopkärl.

Fastighetsvis avfallstransport avfallstransport som kommunen eller fastighetsinnehavaren ordnar och där avfallsslagen hämtas från en insamlingsplats på fastigheten eller från en insamlingsplats som är gemensam för två eller flera fastigheter eller slam från sedimenteringsbrunn eller slutna behållare från fastighetsvist avloppsvattensystem.

Fastigheter som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering av kommunalt avfall fastigheter på vilka det uppkommer avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering.

Insamlingsplats för avfall mottagningsplats för ett eller flera avfallsslag med ett eller flera sopkärl för kortvarig lagring samt transport av respektive avfallsslag.

Kommunalt avfall avfall som uppkommer i stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och vid annat boende, samt annat till sin beskaffenhet jämförbart avfall som uppkommer i förvaltnings-, service- och näringsverksamhet.

Kommunens avfallshanteringssystem övergripande avfallshantering som kommunen ordnar och via vilken kommunen sköter det avfall som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall. Systemet består av insamlings- och mottagningsplatser, fastighetsvis avfallstransport samt behandling av avfall.

Låsta kärl för brännbart avfall för fritidsbostäder låsta avfallskärl som avfallsverket upprätthåller för fritidsbostädernas brännbara avfall.

Specialavfall avfall som inte klassas som farligt, men som på grund av sin skadlighet, beskaffenhet eller mängd kräver specialbehandling eller särskilda åtgärder under insamlingen eller transporten. Det kan gälla till exempel skärande, stickande, luktande och dammande avfall.

Trädgårds- och parkavfall biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer vid skötsel av gårdsplaner och trädgårdar, till exempel gräs, löv, ris och kvistar.

Tätort byggnadsgrupp med minst 200 invånare och där avståndet mellan byggnaderna oftast är högst 200 meter.

Återvinnbart avfall avfall som återvinns som material såsom bioavfall, textilavfall, glas-, metall-, plast-, kartong-, och pappersförpackningsavfall och avfall som består av annat återvinnbart material för vilket separat insamling och mottagning ordnats i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Återvinningsstation övervakad mottagningsplats som upprätthålls av den som ordnar avfallshanteringen och där främst avfall som kan materialåtervinnas eller återvinnas tas emot men inte behandlas.

3 § Avfallshanteringens syfte

Syftet med avfallshanteringen är att skydda hälsan och miljön. Avfallshanteringen ska alltid vara ändamålsenlig och avfallet ska transporteras och behandlas kontrollerat.

Med avfallshantering avses en hållbar och ren materialcirkulation. Avfall ska sorteras och levereras från de ställen där det uppkommer till behandling på så sätt att olika avfallsmaterial kommer till behandlingen så effektivt sorterade som möjligt och har en så god kvalitet att de kan materialåtervinnas eller tryggt användas för produktion av energi.

KAPITEL 2

Anslutning till kommunens avfallshanteringssystem

4 § Skyldighet att ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem

Alla bostadsfastigheter, fritidsfastigheter och fastigheter som ingår i kommunens service- eller förvaltningsverksamhet ska ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem. Även övriga fastigheter som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering ska i enlighet med avfallslagen 32 § ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem och följa dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Anslutning till kommunens avfallshantering sker så att fastigheten ansluter sig till den fastighetsvisa avfallstransporten. För avfallstransporten ska fastighetsinnehavaren ordna en mottagningsplats på vilken sopkärl som behövs för avfall som kan materialåtervinnas. Avfallsinnehavaren ska lägga avfall som omfattas av den avfallshantering av kommunalt avfall som ordnas av kommunen i det sopkärl som ordnats för den fastighetsvisa avfallstransporten.

Inom fastighetsvis avfallstransport ska avfall som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall transporteras från insamlingsplatsen på fastigheten till mottagningsplatser enligt 12 §, som det kommunala avfallsverket anvisar. Det kommunala avfallsverket anvisar också mottagningsplats för förpackningsavfall som producenten ordnat.

5 § Avfallshantering för näringsverksamhet och annan offentlig verksamhet än för kommunens avfall grundat på kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand

En fastighet eller någon annan avfallsproducent kan be om att få ansluta sig till kommunens avfallshanteringsystem utifrån kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand. Föreskrifter om förfarandena vid anmälan av servicebehov, begäran av service och avtal om service ingår i avfallslagen.

I fråga om avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand ingår avfallsbolaget med fastigheten eller någon annan avfallsproducent ett i avfallslagen avsett tidsbundet avtal på högst tre år om anslutning till kommunens avfallshanteringsystem och om vilka tjänster som avtalet gäller.

6 § Anslutning till fastighetsvis avfallstransport

Inom tillämpningsområdet för dessa avfallshanteringsföreskrifter ansvarar fastighetsinnehavaren för ordnandet av den fastighetsvisa avfallstransporten av brännbart avfall. För ordnandet av den fastighetsvisa avfallstransporten för avfall som kan materialåtervinnas som samlas in separat ansvarar det kommunala avfallsverket för förpackningsavfall fr.o.m. 1.7.2023 och bioavfall senast fr.o.m. 19.7.2024

Det kommunala avfallsverket ansluter fastigheten till den av kommunen ordnade avfallstransporten, frivilliga ansluts på basis av deras egen anmälan. Det kommunala avfallsverket ska genast meddela fastighetsägaren om anslutningen och berätta om grunderna för anslutningen samt skyldigheterna som anslutningen föranleder. Det kommunala avfallsverket beställer tömning av sopkärl och avfallstransporten till fastigheten i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Anslutning till avfallstransport av brännbart avfall som fastighetsinnehavaren ordnar sker genom att fastighetsinnehavaren tar kontakt med en avfallstransportör som är godkänd i avfallshanteringsregistret och parterna ingår ett avtal om hämtning och transport av avfallet från fastigheten i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter. Fastighetsinnehavaren ska försäkra sig om att det företag som erbjuder transporttjänster är godkänt i avfallshanteringsregistret. Avfallstransportören ska på begäran för fastighetsinnehavaren visa upp ett utdrag ur avfallshanteringsregistret som visar att transportören är godkänd i registret.

Anslutning till fastighetsvis transport av avfall som samlas in separat ska ske i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter (47 §).

7 § Fastighetsvisa sopkärl

Fastighetsinnehavaren ska ordna en insamlingsplats för avfallet på fastigheten och skaffa de sopkärl som behövs. Fastighetsinnehavaren ska lämna det avfall som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall i avfallskärl.

Då fastighetsinnehavaren kommit avtalat om anslutning till fastighetsvis avfallstransport ordnar fastighetsinnehavaren en insamlingsplats för avfall på fastigheten och anskaffar nödvändiga avfallskärl i enlighet med det kommunala avfallsverkets anvisningar. Alla fastigheter som hör till den fastighetsvisa avfallstransporten ska ha minst ett sopkärl som är avsett för brännbart avfall. Dessutom ska fastigheten ha sopkärl för separat insamlade avfallslag i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter § 15 och § 16.

Avfall som uppkommit på fastigheten och som omfattas av kommunal avfallshantering av kommunalt avfall ska läggas i sopkärl som fastigheten ordnat för avfallstransport.

8 § Gemensamt sopkärl

Fastigheter kan avtala om att använda ett gemensamt sopkärl. Gemensamma sopkärl får användas för insamling av blandat kommunalt avfall och återvinnbart avfall av olika slag.

Varje fastighet som används för stadigvarande boende och använder ett gemensamt kärl för blandat kommunalt avfall ska för detta avfall ha en tillräcklig sopkärlsvolym till sitt förfogande.

I tätortsområden kan användare av gemensamma sopkärl finnas på högst en (1) kilometers avstånd från varandra och i glesbygdsområden inom tre (3) kilometers avstånd från varandra.

Användande av gemensamma sopkärl eller avslutande av sådan användning ska meddelas till avfallshanteringsmyndigheten.

Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten kan ingripa i användningen av gemensamma sopkärl, om användningen medför skada för hälsan eller för miljön eller nedskräpning. Avfallshanteringsmyndigheten kan med sitt beslut helt eller delvis förbjuda användningen av gemensamt sopkärl om det i upprätthållandet och användningen av avfallskärl förekommer återkommande försummelser.

9 § Fritidsbostadens sopkärl

Då det gäller fritidsfastigheter kan avfallsinnehavaren ordna avfallshanteringen genom att ansluta sig till den fastighetsvisa avfallstransporten på följande sätt:

- 1) skaffa ett kärl för brännbart avfall till fritidsfastigheten och avtala om tömningen av det med transportbolaget. Tömningsintervallen ska följa dessa föreskrifter. Sopkärl ska tömmas under den tid som fritidsbostaden används;
- 2) använda det gemensamma avfallskärl i enlighet med § 8;
- 3) föra det brännbara avfallet till återvinningsstationen;
- 4) lägga det brännbara avfallet i den stadigvarande bostadens avfallskärl, ifall avfallskärl finns inom Oy Botnias Ab:s verksamhetsområde och på kortare avstånd än till återvinningsstationen eller ifall den stadigvarande bostadens sopkärl är ett naturligare alternativ med tanke på transportförbindelserna. Detta förutsätter att avfallsinnehavaren är ansluten till fastighetsvis avfallstransport för den stadigvarande bostaden eller
- 5) lösa ut en nyckel till de låsta kärlen som avfallsbolaget upprätthåller för brännbart avfall från fritidsbostäder.

10 § Avbrott i den fastighetsvisa avfallstransporten för viss tid

Tömningen av ett fastighetsvis sopkärl kan avbrytas för viss tid när en året-runt-fastighet inte används på grund av en lång semesterresa eller av någon annan orsak. Avbrott förutsätter att fastigheten inte används. Sopkärl ska tömmas innan avfallstransporten avbryts.

När ett tidsbegränsat avbrott pågår under tre månader ska ett avtal om saken ingås med avfallstransportbolaget. Då transporten av avfallslag som samlas separat övergår till kommunen ska avbrottet meddelas till det kommunala avfallsverket. Avbrott som varar över tre månader ska ansökas hos avfallshanteringsmyndigheten. Avbrottet kan beviljas för högst tre år åt gången.

11 § Transport av avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport

Avfall som uppkommer på fastigheten och som på grund av sin storlek, avvikande beskaffenhet eller mängd inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport ska föras till en mottagningsplats som det kommunala avfallsverket anvisar. Avfallsinnehavaren transporterar själv bort sådant avfall eller beställer separat avfallshämtning.

Avfallstransportören kan vägra att tömma ett sopkärl som i strid med dessa avfallshanteringsföreskrifter innehåller avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport. Då ska fastighetsinnehavaren se till att sopkärllet töms, avfallstransporten beställs och avfallet transporteras till en plats som det kommunala avfallsverket anvisar.

12 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall

Avfall som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall ska föras till mottagningsplatser som avfallsbolaget anvisar.

Avfall som inte transporteras inom fastighetsvis avfallstransport ska föras till mottagningsplatser som det kommunala avfallsverket ordnar, såsom återvinningsstationer, avfallscentralen och ekopunkter. Avfall som lyder under producentansvaret ska föras till de mottagningsplatser som producenterna ordnar.

Avfallsbolaget ska föra en uppdaterad förteckning över de mottagningsplatser de ordnat. Förteckningen över de mottagningsplatser som avfallsbolaget anvisar ska finnas att tillgå på Oy Botnjarosk Ab:s webbplats www.botnjarosk.fi.

Det är tillåtet att föra avfall till allmänna mottagnings- och behandlingsplatser om man följer anvisningarna och de angivna öppettiderna. Avfall av olika beskaffenhet ska lämnas på de platser som anges för ändamålet.

Till en mottagnings- eller behandlingsplats får endast sådant avfall föras som följer mottagningsvillkoren eller för vilket det reserverats ett eget sopkärl på mottagnings- eller behandlingsplatsen. Mottagnings- eller behandlingsplatsen kan vägra ta emot avfall som inte lämpar sig där.

KAPITEL 3

Insamling av avfall på fastigheten

13 § Avfallsslag som ska sorteras separat

I det kommunala avfall som uppkommer på fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall ska bioavfall, glas-, plast-, metall- och kartongförpackningar, småmetall, textilavfall (1.1.2023) samt andra avfallsslag som uppkommer på fastigheten och som räknats upp här sorteras separat.

Bioavfall ska sorteras separat på de fastigheter som enligt dessa avfallshanteringsföreskrifter § 16 eller 17 omfattas av separat fastighetsvis insamling av bioavfall. Om bioavfall inte samlas in separat eller komposteras ska det läggas i sopkärl för brännbart avfall.

Glas-, plast-, metall- och kartongförpackningar samt småmetall lämnas till en ekopunkt som producenterna eller det kommunala avfallsverket ordnar för att komplettera producenternas insamling eller läggs i fastighetsvist sopkärl om fastigheten i enlighet med avfallshanteringsföreskrifterna § 15 eller § 16 omfattas av fastighetsvis separat insamling av avfall.

Textilavfall ska transporteras till insamlingsplats som ordnas av det kommunala avfallsverket i enlighet med avfallsverkets anvisningar.

Pappersavfall ska sorteras separat och levereras till ett insamlingskärl som ordnas genom producentansvar på fastigheten eller till producentens områdesvisa mottagningsplats.

Även andra avfall än förpackningsavfall som omfattas av producentansvaret (såsom batterier och ackumulatorer samt el- och elektronikavfall) ska sorteras separat och levereras till en mottagningsplats som ordnas av det kommunala avfallsverket eller producenten. Pantbelagda dryckesförpackningar ska föras till de mottagningsplatser som ordnats för dem.

Farligt avfall ska samlas in separat och lämnas in för behandling i enlighet med de föreskrifter som meddelas separat (kapitel 10) i dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Trädgårds- och parkavfall, ris, kvistar samt obehandlat träavfall som inte behandlas själv på fastigheten i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter ska levereras till mottagningsplats som ordnas av det kommunala avfallsverket.

Avfallsinnehavaren ska ha hand om att avfallet sorteras och förs till insamling.

Bygg- och rivningsavfall som uppkommer i verksamhet som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall, inklusive boende sorteras i enlighet med avfallsförordningen 26 §.

Om bygg- och rivningsavfallet härstammar från hushållets småskaliga bygg- och rivningsverksamhet ska avfallsinnehavaren sortera och föra avfallet som uppkommer till en mottagningsplats som ordnas av det kommunala avfallsverket.

14 § Brännbart avfall

På fastigheter som hör till avfallshantering som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall ska avfallet som inte sorteras ut för återvinning och samlas in separat läggas i fastighetens kärl för brännbart avfall. I ett insamlingskärl som är avsett för brännbart avfall är det dock inte tillåtet att lägga avfall som inte hör till kärlet, till exempel farligt avfall eller avfall som lämpar sig för återvinning.

15 § Skyldighet att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från boende

På en fastighet ska det förutom sopkärl för brännbart avfall även finnas sopkärl för avfall som samlas in separat enligt följande:

Avfallsslag som ska sorteras och samlas in separat						
Antal lägenheter på fastigheten	Bioavfall	Glasförpackningar	Plastförpackningar	Metallförpackningar och småmetall	Kartong- och pappförpackningar	Papper
5 eller fler	x	x	x	x	x	enligt avfallslagen 49 och 50 §

En uppdaterad förteckning över tätorter ingår i Finlands miljöcentrals LAPIO-latauspalvelu (<https://paikkatieto.ymparisto.fi/lapio/latauspalvelu.html>). Det kommunala avfallsverket granskar områdesdefinieringen vart tredje år i enlighet med ändringarna i tätortsområdena.

Skyldigheten att separat samla in bioavfall gäller inte fastigheter där det uppkomna avfallet komposterar på fastigheten.

Pappersavfallet ska samlas in separat i enlighet med avfallslagen 49 § och 50 §.

Fastigheter inom tätortsområde som inte berörs av ovannämnda skyldigheter, kan frivilligt ansluta sig till fastighetsvis transport av återvinnbara avfallsslag som ordnas av kommunen. För bioavfallens del ska ett avtal ingås med avfallstransportbolaget. Efter tidsfristerna i enlighet med övergångsstadgandena i § 47 överenskomms transporten av alla avfall som samlas in separat med det kommunala avfallsverket. Fastighetsinnehavaren förbinder sig till separat insamling under minst tre år.

Avfall som samlats in separat på fastigheten ska föras till den mottagningsplats som avses i dessa avfallshanteringsföreskrifter § 33.

16 § Skyldigheter att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från övriga fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall

I tätorter eller på detalj- eller generalplanerat område för service, turism eller arbetsplatser ska fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall sortera och separat insamla återvinnbart avfall som uppkommer i annan verksamhet än boende i egna fastighetsvisa sopkärl enligt följande:

Slag av återvinnbart avfall	Ska samlas in separat om
Bioavfall	Mängden bioavfall som uppkommer överstiger 10 kg i veckan
Plastförpackningar	uppkommer mer än 5 kg i månaden i medeltal
Papper- och kartongförpackningar	uppkommer mer än 5 kg i månaden i medeltal
Glasförpackningar	uppkommer över 2 kg i veckan i medeltal
Metallförpackningar och småmetall	Uppkommer över 2 kg i veckan i medeltal
Papper	enligt avfallslagen 49 och 50 §

Fastigheter i tätortsområden eller detalj- eller generalplanerat område för service, turism eller arbetsplatser som inte berörs av de ovannämnda skyldigheterna kan frivilligt ansluta sig till fastighetsvis transport av separat insamlat återvinnbart avfall. För bioavfallets del ska ett avtal ingås med avfallstransportbolaget. Efter tidsfristerna i enlighet med övergångsstadgandena § 47 överenskomms transporten av alla avfall som samlas in separat med det kommunala avfallsverket. Fastighetsinnehavaren förbinder sig till separat insamling under minst tre år.

Avfall som samlats in separat på fastigheten ska föras till den mottagningsplats som avses i dessa avfallshanteringsföreskrifter § 33.

KAPITEL 4

Egen behandling och återvinning av avfall

17 § Kompostering

Bioavfall som uppkommer på fastigheten får komposteras där. Kompostbehållaren ska placeras, byggas och underhållas så att användningen av den inte medför olägenheter eller fara för hälsan eller miljön. Kompostbehållaren ska placeras minst 5 meter från fastighetens rå. Komposteringen får inte orsaka nedskräpning. I kompostbehållaren får läggas endast komposterbart avfall. I kompostbehållaren får inte heller läggas växter som klassificeras som främmande arter eller delar av sådana.

Kompostbehållaren kan även vara gemensam för flera fastigheter eller lägenheter. Även då ska kompostbehållaren till volymen vara tillräcklig för allt bioavfall, med beaktande av att komposteringsprocessen förlängs under de kalla årstiderna.

Bioavfall får komposteras endast i en sluten och välventilerad kompostbehållare som är planerad för detta och konstruerad så att skadedjur inte kan komma in. Kompostbehållaren ska skötas så att livsmedelsavfallet komposteras och kompostbehållaren är i behörigt skick.

Fermenterat bioavfall (med bokashi eller motsvarande metod) ska efterbehandlas genom kompostering i en sluten behållare med ventilation innan avfallet utnyttjas på egen fastighet.

Den som komposterar bioavfall ska senast två månader från att komposteringen inletts meddela följande uppgifter om inledandet av kompostering till avfallshanteringsmyndigheten:

1. fastighetsinnehavarens namn och kontaktuppgifter samt fastighetens adress och om möjligt fastighets- eller byggnadsbeteckningen;
2. byggnadens typ, antalet bostadslägenheter, om byggnaden inte är ett enfamiljshus;
3. namnet och kontaktuppgifterna för den person som ansvarar för hanteringen av avfall;
4. insamlingskärlets bruksvolym och antalet månader som kärlet är i användning varje år;
5. insamlingskärlets modell och märke.

Om flera hushåll använder samma kompostbehållare ska den som ansvarar för hanteringen av avfall anmäla de uppgifter som räknas upp ovan för alla parter som använder kompostbehållaren till avfallshanteringsmyndigheten senast två månader efter att komposteringen inletts. Bostadsaktiebolag behöver endast meddela ansvarspersonens uppgifter. Den som ansvarar för hanteringen av avfall ska också anmäla om upphörandet av komposteringen senast två månader från det att komposteringen upphört. Om den person som ansvarar för hanteringen av avfall byts ut, ska den avgående ansvariga personen underrätta avfallshanteringsmyndigheten om den nya ansvariga personen innan den avgående ansvariga personen slutar i uppgiften.

Anmälan om kompostering av bioavfall ska lämnas till avfallshanteringsmyndigheten fr.o.m. 1.1.2023.

Torrklosettlatrin, exkrementer från sällskapsdjur och slam från sedimenteringsbrunn eller minireningsverk enligt 36 § får komposteras endast i en sluten och välventilerad kompostbehållare som är planerad för ändamålet som är skyddad mot skadedjur och från vilken vatten inte kan rinna ner i marken. Kompostbehållaren ska skötas korrekt. Efterkomposteringstiden för avföringsbaserat avfall är minst ett år.

Trädgårdsavfall på komposteras i en öppen för ändamålet planerad oisolerad kompostbehållare. Trädgårdsavfall får inte föras till parker eller andra allmänna eller privata områden.

Trädgårdsavfall som inte komposteras eller kan behandlas på annat sätt på egen hand, ska föras till en plats som det kommunala avfallsverket anvisar.

Avfallet ska vara färdigt komposterat innan det tas bort från behållaren. Förmultnad kompost kan efterkomposteras utanför kompostbehållaren med beaktande av tillräcklig noggrannhet.

Det är förbjudet att ansluta en avfallskvarn till avloppet. Det är också förbjudet att leda överflödigt fett i avloppet.

18 § Förbränning av avfall

Det är förbjudet att skaffa bort avfall genom förbränning. Förbudet gäller inte sådan avfallsåtervinning som har beviljats miljötillstånd eller något annat myndighetsgodkännande.

Utanför tätortsområde är det tillåtet att öppet bränna små mängder torrt ris och torra kvistar, , ofarligt brännbart avfall från jord- och skogsbruket såsom torr halm, hyggesavfall och obehandlat träavfall.

I eldstäder i fastigheter är det tillåtet att bränna obehandlat träavfall, ris, kvistar. Papper och kartong får endast brännas i små mängder som tändmaterial.

Förbränningen får inte orsaka rök-, sot-, lukt- eller hälsoolägenheter i grannskapet.

19 § Nedgrävning eller nedsänkning av avfall

Det är förbjudet att gräva ner avfall i jorden eller sänka avfall i vattendrag.

Det är tillåtet att gräva ner döda sällskapsdjur i hela landet om det sker i överensstämmelse med Eviras anvisningar. Enligt Eviras anvisningar ska döda sällskapsdjur i första hand bortskaffas genom nedgrävning eller förbränning. Döda små sällskapsdjur och små, vilda djur får också läggas i fastighetens sopkärl för brännbart avfall om man inte kan misstänka att det kan finnas risk för smittosam sjukdom som kan smitta människor eller djur.

20 § Återvinning av avfall i egen markbyggnad

Rent tegel- och betongkross som uppkommer vid eget boende får användas i liten skala och som en engångsföreteelse i egen markbyggnad. Förutsättningen är att tegel- och betongkrossen ersätter marksubstanser för liknande ändamål. Anvisningar om återvinningen ges av och övervakas av kommunens miljöförvaldighet.

21 § Underjordiska bränslecisterner som tagits ur bruk

Efter att underjordiska brännolja-, olje- och kemikaliecisterner samt påfyllningsrör har tagits ur bruk ska de grävas upp och deras kondition och eventuella läckage granskas. Granskningen och rengöringen ska göras av ett cisternbesiktningsföretag som godkänts av säkerhets- och kemikalieverket (Tukes). Eventuella läckage ska meddelas till miljöförvaltningsmyndigheten och statens tillsynsmyndighet (NTM-central).

Tillstånd att lämna en rengjord, granskad cistern i marken ansöks hos miljöförvaltningsmyndigheten.

KAPITEL 5

Sopkärl

22 § Olika typer av sopkärl

Fastighetsinnehavaren ska ordna en mottagningsplats för avfall där det går att placera ett sådant antal sopkärl som dessa avfallshanteringsföreskrifter kräver.

Fastighetsinnehavaren ska ha till sitt förfogande tillräckligt många sopkärl för insamling av avfall enligt dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Sopkärlen ska passa för avfallsslaget i fråga och storleken motsvara den avfallsmängd som uppkommer på fastigheten.

Sopkärlen ska dimensioneras så att de alltid kan tillslutas med beaktande av tömningsintervallen. Det är inte tillåtet att, i syfte att förlänga tiden mellan de normala tömningarna, använda sopkärl som är för stora i förhållande till behovet.

Inom fastighetsvis avfallstransport kan man använda:

1. manuellt flyttbara, lockförsedda sopkärl som har handtag och hjul och som lämpar sig för maskinell lastning på avfallsbilar och tvätt (och som följer standarderna SFS-EN 840-1, SFS-EN 840-2, SFS-EN 840-3 och SFS-EN 840-1);
2. lockförsedda sopkärl som töms maskinellt i sopbil på fastigheten, med undantag av snabbcontainrar;
3. växelflaksbehållare som är utrustade med krokfäste och i vilka avfallet transporteras till mottagnings- eller behandlingsplatsen;
4. underjordsbehållare som töms maskinellt i sopbil på fastigheten;
5. övriga sopkärl som lämpar sig för tillfällig insamling av exceptionella avfallsföremål eller stora avfallsmängder.

I den fastighetsvisa avfallstransporten får inte användas

1. säckhållare för avfallssäckar
2. snabbcontainrar

Vid avfallstransport som kommunen ordnar kan det kommunala avfallsverket godkänna fastighetsvis även att andra sopkärl används, om det inte orsakar fara eller skada för miljön eller äventyrar arbetssäkerheten.

23 § Märkning av sopkärl

Sopkärlet förses med en dekal med text som anger vilken typ av avfall som insamlas i kärlet och vilket transportföretag som ansvarar för tömning av sopkärlet.

Sopkärl som inte finns omedelbart intill fastigheten ska dessutom förses med kontaktuppgifter till innehavaren av sopkärlet.

24 § Fyllning av sopkärl

I sopkärlet får läggas enbart sådant avfall som kärlet är avsett för.

Manuellt flyttbara sopkärl får inte fyllas på ett sådant sätt att tömningen på grund av förhållandena på platsen, sopkärls konstruktion samt avfallets tyngd eller egenskaper utgör en arbetssäkerhetsrisk för den som tömmer sopkärlet. För sopkärl som ska kunna flyttas manuellt gäller följande maximala avfallsmängder

kärl på mindre än 120 l: 20 kg

kärl på 121–240 l: 40 kg

kärl på 241–660 l: 60 kg

Avfallet får inte lämnas utanför sopkärlet på insamlingsplatsen.

Om avfallet inte ryms eller av någon annan anledning inte kan sättas i sopkärlet, kan det tillfälligt lämnas strax intill insamlingsplatsen. Detta gäller endast avfall inom fastighetsvis avfallstransport. Om tillfällig placering utanför sopkärlet ska alltid på förhand överenskommas med transportföretaget som tömmer sopkärlet/det kommunala avfallsverket. Avfallet ska ges en märkning om att det ska föras bort. Avfallet ska förpackas så att sopbilschauffören tryggt kan lasta det. Ett avfallspaket får väga högst 15 kg och får inte innehålla skärande, stickande eller vassa föremål eller bioavfall. Också i detta fall ska avfallet i fråga om egenskaper, omfång och mängd lämpa sig för fastighetsvis avfallstransport.

Intill mottagningsplatsen eller sopkärlen för avfall från fastigheten får det inte läggas någonting som inte är avsett att föras bort som avfall.

Fastighetsvisa sopkärl för brännbart avfall ska skyddas från nedsmutsning endera genom att använda sopsäck i sopkärlet eller lägga avfall som smutsar ner sopkärlet i soppåsar.

Textilavfall som förs till textilinsamlingen ska packas i påse.

Avfallsverket ger noggrannare anvisningar vilka påsar som ska användas i bioavfallskärlet.

Flytande bioavfall får inte sättas i sopkärl för bioavfall.

Finfördelat och dammande avfall ska packas in tätt innan det läggs i sopkärlet.

Avfallet ska läggas i sopkärlet så att detta alltid kan tömmas maskinellt.

I sopkärl för blandat brännbart avfall får inte läggas:

- brandfarligt eller explosivt avfall
- farligt avfall
- mediciner
- specialavfall

- ämnen eller föremål som i fråga om vikt, omfång, form, hållbarhet eller någon annan orsak kan medföra fara eller arbetssäkerhetsrisk för den som tömmer sopkärlet, levererar avfallet, behandlar sopkärlet eller behandlar avfallet
- ämnen eller föremål som kan skada sopkärlet eller sopbilen eller avsevärt försvåra lastningen och lossningen av avfallet
- flytande avfall
- sandningssand och marksubstanser
- stora mängder bygg- och rivningsavfall
- stora mängder trädgårdsavfall eller ris

Aska och sot som är helt och hållet avkyllt får läggas i sopkärl för brännbart avfall om avfallet är tätt packat i en hållbar förpackning.

I sopkärlet för brännbart avfall får läggas små mängder obrännbart avfall såsom glödlampor, porslinskärvar och små föremål av PVC-plast. Större avfall och avfallspartier av obrännbart material såsom stora mängder PVC-plast ska föras till den plats som det kommunala avfallsverket anvisat.

25 § Tömningsintervall

Inom fastighetsvis avfallstransport ska sopkärlen tömmas vid behov så att sopkärlen inte orsakar luktolägenheter eller andra olägenheter exempelvis för avfallstransporten.

Följande normer gäller dock:

Avfallsslag	Längsta tömningsintervall på sommaren (1.5 - 30.9) veckor	Längsta tömningsintervall på vintern (1.10 - 30.4) veckor
Brännbart avfall	2 veckor	4 veckor
Brännbart avfall (hushåll med 1 - 2 personer)	4 veckor	4 veckor
Brännbart avfall, om fastigheten separat samlar in eller komposterar bioavfall	8 veckor	8 veckor
Bioavfall	2 veckor	4 veckor
Bioavfall, som samlas in i underjordsbehållare eller behållare med maskinell avkylning	2 veckor	4 veckor
Kartongförpackningar	8 veckor	16 veckor
Metallförpackningar och småmetall	8 veckor	16 veckor
Glasförpackningar	8 veckor	16 veckor
Plastförpackningar	8 veckor	16 veckor

Om bioavfallet samlas in separat eller komposteras på fastigheten i en sluten och värmeisolerad kompostbehållare kan tömningsintervallen för brännbart avfall vara 8 veckor. Om kompostbehållaren är stängd och oisolerad kan förlängd tömningsintervall endast beviljas för perioden 1.5 - 30.9. Förlängd tömningsintervall ska ansökas hos avfallshanteringsmyndigheten.

Sopkärl på fritidsfastigheter som används året runt ska tömmas i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Sopkärl för separat insamlat återvinnbart avfall ska tömmas så att de inte blir överfulla och leder till att återvinnbart avfall läggs i blandat kommunalt avfall.

26 § Underhåll och rengöring

Sopkärlen ska hållas i användbart skick och rengöras minst en gång per år.

Bioavfallskärl ska tvättas vid behov, men minst två gånger per år.

I kommunalt ordnad avfallstransport ansvarar det kommunala avfallsverket för underhållet och rengöringen av de bioavfallskärl som levererats till fastigheten minst två gånger per år.

Om fastighetens innehavare använder andra än det kommunala avfallsverkets sopkärl, ska fastighetens innehavare ha hand om sopkärlens underhåll och rengöring.

KAPITEL 6

Insamlingsplatser för avfall

27 § Placering av sopkärl

Fastighetens avfallskärl ska placeras så att det inte förorsakar skada för boende och trivseln.

Fastighetens sopkärl ska placeras på en insamlingsplats som kan nås utan tröskel eller andra hinder. Om sopkärlen finns i ett utrymme som omges av staket, under ett tak eller i ett soprum ska de ha direkt ingång utifrån. Dörren till ett soputrymme ska utrustas med en anordning som gör det möjligt att hålla den öppen.

Sopkärlen ska placeras på ett vågrätt, slitstarkt underlag där de lätt kan flyttas. Insamlingsplatsen ska dimensioneras så att sopkärlen för olika avfallsslag kan flyttas för tömning utan att de övriga sopkärlen behöver flyttas.

Om sopkärlens rutt har en lutning som överstiger 1:5 eller om det finns trösklar, trappor eller andra fysiska hinder på rutten och detta utgör en arbetssäkerhetsrisk för den som tömmer sopkärlen, ska fastighetsinnehavaren se till att det finns anordningar eller konstruktioner som gör det lättare att flytta sopkärlen.

Insamlingsplatsen ska förläggas på tillräckligt avstånd från en byggnads luftintag och bostäders fönster. Insamlingsplatsen ska ha tillräcklig belysning. Om insamlingsplatsen finns i ett soprum, ska ventilationen och avledningen vara tillräckliga.

Insamlingsplatsen för avfall får inte användas som förvaringsplats för annat. På insamlingsplatsen får det inte lämnas avfall eller föremål som inte är avsedda för fastighetsvis avfallstransport.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för att insamlingsplatsen och sopkärlens rutt är adekvat utrustade, underhållna och snygga. Snöröjning och halkbekämpning ska skötas så att sopkärlen kan flyttas och tömmas säkert.

Manuellt flyttbara sopkärl på hjul ska placeras så att sopbilen obehindrat och säkert kan köras till en plats som ligger högst 10 meter från sopkärlen. Om sopbilen kör in på fastigheten ska underlaget ha en bärighet som räcker till för de fordonsvikter som är tillåtna enligt vägtrafiklagen. Om det inte finns någon lämplig plats för sopkärl på fastigheten ska det utredas om en insamlingsplats kan ordnas strax intill fastigheten.

Sopkärl som inte kan flyttas manuellt ska placeras så att sopbilen obehindrat kan köra fram och tömma sopkärlen.

28 § Låsning av insamlingsplatsen eller sopkärlen

Om fastighetsinnehavaren håller rutten till sopkärlen låst och fastigheten hör till fastighetsvis avfallstransport, ska saken ordnas så att avfallstransportörens huvudnyckel passar i låset. Låsen ska ha två låshus. Om det inte är möjligt, kan fastigheten ha ett nyckelskåp där avfallstransportörens huvudnyckel passar och där nyckeln i fråga förvaras. Nyckelskåpet ska placeras omedelbart intill rutten till insamlingsplatsen.

Fastighetsinnehavaren ska stå för installations- och underhållskostnaderna och ansvara för att låsen fungerar.

29 § Områdesvisa insamlingsplatser för avfall (ekopunkter, återvinningsstationer)

Föreskrifterna om områdesvisa insamlingsplatser för avfall gäller platser som det kommunala avfallsverket och producenterna ordnat, till exempel ekopunkter, återvinningsstationer och fritidsbostädernas låsta sopkärl.

På områdesvisa insamlingsplatser får endast lämnas sådant avfall för vilket det finns sopkärl. Inget avfall får lämnas utanför sopkärlen. Om sopkärlen är fulla, ska avfallet föras till en annan områdesvis insamlingsplats.

Den som ansvarar för en områdesvis insamlingsplats för avfall ska se till att platsen underhålls och rengörs och att sopkärlen töms utgående från att insamlingsplatsen inte medför fara för hälsan, miljöförorening eller nedskräpning. Den som ansvarar för en insamlingsplats är skyldig att hålla platsen med omgivning snygg och i skick, om inte någonting annat har avtalats separat. Kontaktinformationen till den som ansvarar för en områdesvis insamlingsplats för avfall ska vara synlig på platsen.

KAPITEL 7

Avfallstransport

30 § Lastning

Lastning av avfall är tillåtet vardagar kl. 6-22. Undantag från detta är tillåtet endast i speciella situationer såsom vid olyckssituationer, söckenhelger, maskinfel eller väderförhållanden.

Avfallstransportören ansvarar för att avfall inte sprids i omgivningen under lastningen.

31 § Transport

Avfall ska transporteras i en sådan behållare eller vara så övertäckt att avfall under transporten inte sprids i omgivningen och inte medför någon olycksrisk. Avfallstransportören ansvarar för att avfall inte sprids i omgivningen under transporten.

Separat insamlat avfall och avfall av olika avfallstyper ska hållas åtskilda under transporten.

Transportsättet eller -redskapen får inte försämra de separat insamlade avfallsfraktionernas återvinnings- och materialåtervinningsduglighet.

Den som överlämnar avfallet, avfallstransportören och avfallets mottagare ska känna till eventuell skyldighet att upprätta ett transportdokument. Om avfallet avhämtas från hushåll, är det avfallstransportören som ska upprätta transportdokumentet.

32 § Avfallstransportregister och lämnande av uppgifter

Avfallstransportören ska lämna uppgifter till avfallshanteringsmyndigheten om antalet sopkärlstömningar per fastighet och avfallstyp då det gäller avfall som transporteras inom fastighetsvis avfallstransport i enlighet med avfallslagen 39 § och avfallsförordningen 42 §. Uppgifterna ska tillställas avfallshanteringsmyndigheten minst en gång per kvartal i en form som kan bearbetas elektroniskt.

Det kommunala avfallsverket kan som beställare av fastighetsvis avfallstransport komma överens med avfallstransportören att transportuppgifterna om den fastighetsvisa avfallstransporten ska lämnas så att det kommunala avfallsverket överlämnar transportuppgifterna till avfallshanteringsmyndigheten på sådant sätt som överenskommits med avfallshanteringsmyndigheten minst en gång per kvartal i elektronisk form.

Avfallshanteringsmyndigheten upprätthåller ett avfallstransportregister, dit de ovannämnda uppgifterna förs så snart de lämnas in.

33 § Mottagnings- och behandlingsplatser för avfall

Avfallstransportören ska transportera avfall som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall till mottagningsplatser som det kommunala avfallsverket anvisar. Separat insamlat förpackningsavfall ska transporteras till en mottagningsplats som det kommunala avfallsverket och producenterna ordnat.

Avfallstransportören ska så snabbt som möjligt transportera avfallet till den mottagningsplats som det kommunala avfallsverket anvisat. Mellanlagring av avfallet förutsätter miljötillstånd.

En förteckning över mottagnings- och behandlingsplatser ska finnas på det kommunala avfallsverkets webbplats.

Avlämning av avfall på mottagnings- och behandlingsplatserna är tillåten under angivna öppettider. Vid avlämnande av avfall ska det kommunala avfallsverkets anvisningar iakttas. Olika typer av avfall ska placeras på anvisade ställen.

Sådana avfallsslag för vilka det finns en mottagningsplats någon annanstans får inte blandas i brännbart avfall och föras till mottagnings- och behandlingsplatserna.

KAPITEL 8

Slam från boende och annat slam som hör till den kommunala hanteringen av kommunalt avfall

34 § Tömningsintervall

Avloppsslammet från slamavskiljare, slambehållare i minireningsverk och andra motsvarande behållare ska tömmas vid behov, dock minst en gång om året. I samband med tömningen ska man fästa uppmärksamhet vid behållarnas kondition och meddela avvikelser som upptäcks till

fastighetsinnehavaren. Sedimenteringsbrunnens kondition ska uppfylla § 35 i dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Slam från slamavskiljare, slampåsar och filter i minireningsverk som är avsedda för behandling av klosettvattnen ska tömmas oftare än minimikravet om ett år förutsätter om tillverkarens anvisningar så förutsätter.

Slutna avloppstankar, fyllningen av dem och larmanordningen för överfyllning ska följas upp regelbundet, minst en gång om året. Slutna avloppstankar ska tömmas vid behov.

Sand-, olje- och fettavskiljningsbrunnar och deras larmsystem ska inspekteras regelbundet och tömmas med jämna mellanrum, dock alltid vid behov och minst en gång om året. Avskiljningsbrunnarnas larmanordningar ska inspekteras regelbundet och hållas i skick.

Fosforreningsbrunnar ska kontrolleras regelbundet, minst en gång om året. Fosforreningsbrunnar ska tömmas vid behov.

Fastighetsinnehavaren ska föra bok över slamtömningarna.

Avloppsslam, avloppsvatten från slutna tankar och slam från avskiljningsbrunnar får lämnas för transport endast till en sådan aktör som är godkänd i avfallshanteringsregistret enligt avfallslagen.

Avloppsslam, avloppsvatten från slutna tankar och övrigt liknande slam ska föras till en mottagningsplats som kommunen anvisar.

35 § Underhåll av sedimenteringsbehållare och slutna behållare och vägen till behållarna

Fastighetsägaren eller annan innehavare av fastigheten ska se till att fastighetens slambehållare och tillhörande konstruktioner är hela, säkra och ändamålsenliga. Slamutrymmet måste till sin konstruktion och sitt skick vara sådant att jordmassor inte kommer in i tömningsutrustningen i samband med tömningen.

Fastighetsägaren ska ge nödvändiga tömningsanvisningar till den som tömmer slambehållaren.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för att man har ett obehindrat och säkert tillträde till behållaren.

Slambehållarens plats ska vara tydligt märkt vid tömningstidpunkten och locken på de behållare som ska tömmas ska vara synliga.

Den som tömmer behållarna ska kunna öppna slambehållarnas lock med händerna eller med ett handdrivet redskap utan att arbetssäkerheten äventyras. Den som tömmer behållaren ska stänga locket omsorgsfullt. Fastighetsinnehavaren ansvarar för övriga åtgärder efter tömningen såsom att eventuell låsa slambehållaren.

Då fastigheten finns på en holme utan vägförbindelse ska man använda ett sådant avloppsvattensystem i vilket slambehållaren töms på egen hand i enlighet med tillverkarens bruks- och underhållsanvisningar och slammet som avlägsnats ska behandlas på egen hand i enlighet med § 17 och 36 i dessa avfallshanteringsföreskrifter.

36 § Egen behandling av slam

Egen behandling av slam är förbjuden förutom i de undantag som bestäms i denna paragraf. Egen behandling av avloppsslam ska alltid anmälas skriftligt på förhand till avfallshanteringsmyndigheten.

Slam som uppkommer vid eget boende får i behandlad form spridas som gödsel på egen åker eller en åker som är i ens besittning. Slam ska alltid behandlas genom kalkstabilisering eller på något annat sätt som Evira och miljövårdsmyndigheten godkänner. När slam behandlas och sprids på åkern ska lagen om gödselproduktion (539/2006), nitratförordningen (931/2000) och Jord- och skogsbruksministeriets förordning om gödselproduktion (24/2011) följas.

En avfallsinnehavare som driver jordbruk får ta emot slam till från behandling, som uppkommit vid boende, från högst fyra grann- eller närbelägna fastigheter och sprida det på åker på samma villkor som slam från egen verksamhet. Anmälan till miljövårdsmyndigheten görs av den som tar emot, behandlar och återanvänder slammet.

I anmälan som gäller användning av slam i gödslingssyfte ska finnas kontaktuppgifter till den som ansvarar för behandlingen och återvinningen samt uppgifter om fastigheterna vilkas slam återvinns och uppgifter om slammets behandlingsmetod och spridningsområde samt en bedömning av tillvägagångssättets kontinuitet.

Slam från slamavskiljare eller slambehållare från minireningsverk eller andra liknande behandlingssystem får komposteras på fastigheten i enlighet med § 17 i dessa avfallshanteringsföreskrifter, om fastigheten inte har rinnande vatten eller om den uppkomna mängden slam är liten och är i fast form och behandlingen av slammet på fastigheten inte medför fara eller skada för miljön eller hälsan.

Slammängden anses liten om den är mindre än 20 liter per tömningsgång och mindre än 50 liter per år.

Förutom slam som uppkommer på egen fastighet kan man ta emot slam som uppkommer på grannfastigheten eller annan närliggande fastighet om ovannämnda förutsättningar uppfylls då det gäller mängden och kvaliteten på slammet som ska komposteras.

Anmälan om behandling av slam på egen hand genom kompostering ska lämnas in till avfallshanteringsmyndigheten. Anmälan görs av den som behandlar avfallet. Av anmälan ska framgå kontaktinformation till den person som ansvarar för behandlingen och utnyttjandet av avfallet, uppgifter om eventuella andra fastigheter som slammet härstammar från samt uppgifter om slammängden, kvaliteten och behandlingsmetoden samt hur det utnyttjas.

Massor från fosforreningsbrunnar kan komposteras på fastigheten i enlighet med § 17 eller utnyttjas som näring på åkrar.

Avloppsslam eller avloppsvatten från slamavskiljare, minireningsverk, slutna avloppstankar och liknande får inte spridas ut i skogen eller någon annanstans i terrängen.

KAPITEL 9

Förebyggande av nedskräpning

37 § Avfallshantering vid offentliga tillställningar

Arrangören av en offentlig tillställning svarar för avfallshanteringen i anslutning till tillställningen. Arrangören svarar också för avfallshanteringsrådgivningen under pågående tillställning samt för sorteringen och den separata insamlingen av avfall i enlighet med dessa avfallshanteringsföreskrifter.

En offentlig tillställning ska planeras så att det uppkommer så lite avfall som möjligt. På området där tillställningen äger rum ska det placeras ut tillräckligt med sopkärl för insamling av olika avfallslag.

När det gäller ansvaret i andra hand att städa upp ett nedskräpat område anses också sammankallaren av tillställningen eller evenemanget vara arrangör.

Sopkärlen ska tömmas och området städas upp omedelbart efter tillställningen samt vid behov medan den pågår. Sopkärlen ska tömmas så snart de är fulla. Vid tillställningar som pågår flera dagar ska sopkärlen i allmänhet tömmas och området städas upp minst en gång om dagen.

Vid offentliga tillställningar där det serveras livsmedel ska följande avfall sorteras ut från det kommunala avfallet och samlas in separat i egna sopkärl:

1. bioavfall, om det vid tillställningen uppkommer minst 10 kg
2. returkartong och papp, om det kasseras minst 5 kg under tillställningen
3. returglas, om det kasseras minst 2 kg under tillställningen
4. återvinnbar metall, om det kasseras minst 2 kg under tillställningen
5. plastförpackningar 5 kg

Offentliga tillställningar för över 500 personer ska anmälas till den kommunala miljövårdsmyndigheten. För offentliga tillställningar för över 5 000 personer ska det utarbetas en avfallshanteringsplan som presenteras för den kommunala miljövårdsmyndigheten senast två veckor före tillställningen.

38 § Förebyggande av nedskräpning på allmänna områden

Det är förbjudet att lämna avfall utanför sopkärl på allmänna områden.

Den som ansvarar för sopkärllet ska se till att sopkärllet töms tillräckligt ofta och att området är uppstädat.

KAPITEL 10

Farligt avfall och specialavfall

39 § Hantering av farligt avfall

Farligt avfall av olika typer ska insamlas och hållas åtskilda från varandra och från övrigt avfall.

Farligt avfall som samlas in och lagras på fastigheten ska föras till mottagningsplatser för ändamålet minst en gång om året.

Farligt avfall transporteras inte inom ramen för fastighetsvis avfallstransport.

Farligt avfall som uppkommer i boende och inom jord- och skogsbruket ska föras till en för ändamålet avsedd mottagningsplats som avfallsbolaget ordnar. Farligt avfall som lyder omfattas av producentansvar (till exempel elektriskt och elektroniskt skrot samt batterier och ackumulatorer) ska föras till för ändamålet avsedda mottagningsplatser som producenterna ordnat. Läkemedelsavfall ska inlämnas till apotek eller till en för ändamålet avsedd mottagningsplats som avfallsbolaget anvisar.

Farligt avfall som uppkommer på andra fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall samt inom näringsverksamhet ska lämnas till en mottagare som har rätt att ta emot avfallet.

Avtal om leverans av omfattande partier farligt avfall ska ingås med mottagaren på förhand.

Bestämmelser om förpackning och märkning av farligt avfall finns i 8 och 9 § i avfallsförordningen. Farligt avfall ska förpackas i ursprungsförpackningen om det är möjligt och metoden är trygg.

40 § Insamling av farligt avfall på fastigheten

Farligt avfall på andra fastigheter än egnahemsfastigheter ska samlas in i ett separat låst eller övervakat rum eller i sådana skåp och kärl från vilka avfallet inte fritt kan avlägsnas. Varje slag av farligt avfall ska ha ett eget märkt sopkärl.

Flytande farligt avfall ska förvaras i för ändamålet avsedda hela kärl som ska kunna tillslutas tätt. Kärl med flytande farligt avfall ska placeras på ett ogenomträngligt underlag som har uppstående kant och är övertäckt.

Fastighetsinnehavaren ska lägga fram anvisningar om för hur man använder insamlingsplatsen för farligt avfall så att de är fullt synliga för alla som använder platsen. Dessutom ska fastighetsinnehavaren informera dem som använder insamlingsplatsen om hur insamlingen av farligt avfall är ordnad på fastigheten.

41 § Specialavfall

Specialavfall ska hållas åtskilt och förpackas i starka och tätt tillslutna kärl. Kärlen ska förses med anteckning om avfallets beskaffenhet, eventuell skada som avfallet kan förorsaka samt åtgärder på grund av det.

42 § Farligt avfall och specialavfall från hälso- och sjukvården

Specialavfall inom hälso- och sjukvården ska packas och förpackningen ska märkas i enlighet med gällande lagstiftning. Av märkningarna ska framgå vad förpackningen innehåller.

KAPITEL 11

Övriga föreskrifter

43 § Informationsskyldighet

Fastighetsinnehavaren ska informera dem som bor och dem som arbetar i fastigheten om sorterings-, insamlings- och transportarrangemangen i dessa avfallshanteringsföreskrifter samt följa upp att avfallshanteringen förverkligas på fastigheten.

Fastighetsinnehavaren ska meddela ändringar i kontaktuppgifterna till det kommunala avfallsverket.

Skyldigheten att informera om avfallshanteringsarrangemangen tillämpas på näringsverksamhet till den del som arrangemangen tillämpas på avfallshantering för näringsverksamhet.

44 § Tillsyn över avfallshanteringsföreskrifterna

Den kommunala miljövårdsmyndigheten och den regionala NTM-centralen övervakar att föreskrifterna följs och är därmed tillsynsmyndigheter. Den som underlåter att iaktta avfallshanteringsföreskrifterna meddelas åläggande, och om den verksamhet som strider mot avfallshanteringsföreskrifterna fortgår meddelas en påföljd enligt avfallslagen.

45 § Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna

Avfallshanteringsmyndigheten kan i enskilda fall av motiverade särskilda skäl bevilja undantag från iakttagandet av dessa avfallshanteringsföreskrifter.

Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna får inte äventyra ett adekvat ordnande av avfallshanteringen, medföra fara eller skada för miljön eller hälsan eller orsaka nedskräpning.

46 § Ikraftträdande

Dessa avfallshanteringsföreskrifter träder i kraft x.x.202x och ersätter:

- Sydösterbottens avfallsnämnds tidigare avfallshanteringsföreskrifter som trädde ikraft 1.3.2020.

47 § Övergångsbestämmelser

Transporterna av bioavfall överförs till avfallstransport som ordnas av kommunen under tiden 19.7.2022–19.7.2024. Transporten av annat återvinningsbart avfall överförs till transport som ordnas av kommunen fr.o.m. 1.7.2023.

ALLMÄNNA AVFALLSHANTERINGSFÖRE SKRIFTERNAS MOTIVERING SYDÖSTERBOTTENS AVFALLSNÄMND

xx.xx.2022

Allmänna avfallshanteringsföreskrifter

Innehållsförteckning

KOMMUNALA AVFALLSHANTERINGSFÖRESKRIFTER

1. Tillämpningsområde och allmänna skyldigheter.....	4
1§ Tillämpningsområde	4
2 § Definitioner	4
3 § Avfallshanterings syften	5
2. Anslutning till kommunens avfallshanteringsystem	5
4 § Skyldighet att ansluta sig till kommunens avfallshanteringsystem	5
5 § Avfallshantering för näringsverksamhet och annan offentlig verksamhet än för kommunens avfall grundat på kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand	5
6 § Anslutning till fastighetsvis avfallstransport.....	5
7 § Fastighetsvist sopkärl	6
8 § Fritidsbostadens sopkärl.....	6
9 § Gemensamt sopkärl.....	6
10 § Avbrott av fastighetsvis avfallstransport på en viss tid.....	6
11 § Transport av avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport.....	6
12 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall	7
3. Insamling av avfall på fastigheten	7
13 § Avfallsslag som ska sorteras separat	7
14 § Brännbart avfall som samlas in på fastigheten	8
15 § Skyldighet att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från boende.....	8
16 § Skyldigheter att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från övriga fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall	9
17 § Övrigt avfall som ska samlas in separat.....	9
4. Egen behandling och återvinning av avfall.....	9
17 § Kompostering	9
18 § Förbränning av avfall	10
19 § Nergrävning eller nedsänkning av avfall.....	11
20 § Återvinning av avfall i egen markbyggnad.....	11
21 § Underjordiska bränslecisterner som tagits ur bruk.....	11
5. Sopkärl.....	11
22 § Olika typer av sopkärl	11

23 § Märkning av sopkärl	12
24 § Fyllning av sopkärl	12
25 § Tömningsintervall	12
26 § Underhåll och rengöring.....	13
6. Insamlingsplatser för avfall	13
27 § Placering av sopkärl	13
28 § Låsning av sopkärls placeringsplats eller sopkärl.....	13
29 § Områdesvis insamlingsplatser (Ekopunkter, återvinningsstationer och avfallscentralen)	13
7. Avfallstransport	14
30 § Lastning.....	14
31 § Transport	14
32 § Transportregister och lämnande av uppgifter	14
33 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall	15
8. Slam som uppkommer vid boende och övrigt slam som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall.....	15
34 § Tömning av slam från slamavskiljare och slutna tankar och transport av slammet för behandling.....	15
35 § Underhåll av slamavskiljare och slutna tankar.....	16
36 § Egen behandling av slam	16
9. Förebyggande av nedskräpning	17
37 § Avfallshantering vid offentliga tillställningar.....	17
38 § Förebyggande av nedskräpning på allmänna områden	18
10. Farligt avfall och specialavfall.....	18
39 § Hantering av farligt avfall	18
40 § Insamling av farligt avfall på fastigheten.....	18
41 § Specialavfall	19
42 § Farligt avfall och specialavfall från hälso- och sjukvården	19
11. Övriga föreskrifter	19
43 § Informationsskyldighet.....	19
44 § Tillsyn över avfallshanteringsföreskrifterna	19
45 § Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna	19
46 § Ikraftträdande.....	20
47 § Övergångsbestämmelser.....	20

KOMMUNALA AVFALLSHANTERINGSFÖRESKRIFTER

Detaljerade motiveringar

1. Tillämpningsområde och allmänna skyldigheter

1 § Tillämpningsområde

Skyldigheterna inom avfallshanteringen bygger på avfallslagen (646/2011), avfallsförordningen (978/2021), övriga förordningar som utfärdats med stöd av avfallslagen och de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna. Avfallshanteringsföreskrifterna kompletterar avfallshanteringslagstiftningen.

Avfallshanteringsföreskrifterna gäller inom Sydösterbottens avfallsnämnds verksamhetsområde.

Enligt avfallslagen 91 § kan kommunen utfärda föreskrifter om insamling, mottagande och praktiska arrangemang kring transport av avfall samt om tekniska krav i sammanhanget också när det gäller annat avfall än sådant som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. Föreskrifterna gäller verksamheten till den del som det är nödvändigt för att förhindra okontrollerad behandling av avfall, fara och skada som avfall och avfallshantering medför, samt nedskräpning.

Avfallshanteringsföreskrifterna gäller huvudsakligen avfallshantering som enligt lagstiftningen ingår i kommunens ansvar. Enligt avfallslagen 32 § ska kommunen ordna hanteringen av avfall från stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och annat boende, inbegripet sådant slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar som uppkommer i samband med boende eller annan verksamhet. I kommunens skyldighet ingår också kommunalt avfall från kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet samt sådant kommunalt avfall från affärslokaler som samlas in på samma insamlingspunkt som bostadsfastigheternas avfall. Dessutom har kommunen enligt avfallslagen 33 § skyldighet att i andra hand ordna avfallshantering för verksamhet som inte omfattas av kommunens skyldighet att anordna avfallshantering.

Avfallshanteringsföreskrifterna gäller i regel inte avfall från näringsverksamhet eller annan verksamhet som inte ingår i kommunens avfallshanteringsskyldighet.

Enligt avfallslagen 91 § kan kommunen utfärda föreskrifter om insamling, mottagande och praktiska arrangemang kring transport av avfall samt om tekniska krav i sammanhanget också när det gäller annat avfall än sådant som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. Föreskrifterna gäller då verksamheten till den del som det är nödvändigt för att förhindra okontrollerad behandling av avfall, fara och skada som avfall och avfallshantering medför, samt nedskräpning.

2 § Definitioner

Syftet med definitionerna har varit att klarlägga de begrepp som används i föreskrifterna och som är viktiga att förstå i tillämpningen av föreskrifterna.

Om begreppet har definierats i avfallslagen eller -förordningen, ingår definitionen som sådan i avfallshanteringsföreskrifterna.

3 § Avfallshanteringens syften

Enligt avfallslagen 1 § är syftet med denna lag att främja cirkulär ekonomi och en hållbar användning av naturresurserna, minska avfallets mängd och skadlighet, förebygga den fara och skada för hälsan och miljön som avfall och avfallshantering orsakar, säkerställa en fungerande avfallshantering och förhindra nedskräpning.

Enligt 8 § i avfallslagen ska i första hand mängden av och skadligheten hos det avfall som verksamheten ger upphov till minskas och aktörerna ska handledas att iaktta prioriteringsordningen. Om avfall emellertid uppkommer, ska avfallsinnehavaren i första hand enligt prioriteringsordningen förbereda avfallet för återanvändning eller materialåtervinning. Om detta inte är möjligt kan avfallet återtinnas som energi. I denna paragraf berättas kort om målen som ska uppnås i en situation där avfall uppkommit och avfallshantering och avfallshanteringsföreskrifter behövs.

2. Anslutning till kommunens avfallshanteringssystem

4 § Skyldighet att ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem

Enligt avfallslagen 41 § ska avfallsinnehavaren ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem och överlämna avfall vars hantering kommunen är skyldig att ordna till den fastighetsvisa avfallstransport som ordnats i området. I praktiken betyder detta att det för avfall som uppkommer på fastigheten ska finnas sopkärl och tömning för dessa i enlighet med avfallshanteringsföreskrifterna. Med avvikelse från skyldigheten att överlämna avfallet till den fastighetsvisa avfallstransporten kan avfallsinnehavaren ordna transporten av sådant avfall som på grund av sin exceptionella storlek eller stora mängd eller någon annan egenskap inte lämpar sig för transport inom ramen för sedvanlig fastighetsvis avfallstransport.

Som chaufförens uppgift föreskrivs att transportera till fastighetsvis avfallstransport överlämnat avfall till av kommunen eller kommunens avfallsbolag anvisad plats. Avfall som omfattas av producentansvaret ska transporteras till av kommunen anvisad och av producenten ordnad mottagningsplats.

5 § Avfallshantering för näringsverksamhet och annan offentlig verksamhet än för kommunens avfall utifrån kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand

Enligt avfallslagen 33 § är kommunen skyldig att på begäran ordna avfallshanteringen också för en aktör som inte ingår i kommunens avfallshanteringsskyldighet om aktören behöver sådana tjänster som inte finns på den privata marknaden eller om utbudet är bristfälligt och det producerade avfallet kan behandlas inom kommunens avfallshanteringssystem (TVS-avfall). Aktören ska först meddela behovet av tjänster till dataplattformen för avfall och biflöden enligt avfallslagen 143 a § (Materialtorget) om tjänstens värde överskrider 2000 euro per år.

6 § Anslutning till fastighetsvis avfallstransport

Enligt avfallslagen 36 och 37 § ordnas fastighetsvis avfallstransport av antingen kommunen eller fastighetsinnehavaren. Avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar kan gälla endast transport av brännbart avfall eller transport av slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar. Övriga avfallsslag som ingår i fastighetsvis avfallstransport transporteras alltid inom av kommunen anordnad avfallstransport.

Transport av blandat kommunalt avfall eller slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar kan anordnas av fastighetsinnehavaren i hela kommunen eller i en del av den om avfallshanteringsmyndigheten har fattat beslut om detta. Om val av transportsystem bestäms inte i avfallshanteringsföreskrifterna, utan det ska finnas ett skilt beslut fattat av avfallshanteringsmyndigheten enligt avfallslagen 37 §.

Inom Sydösterbottens avfallsnämnds område tillämpas fastighetsvis avfallstransport i enlighet med avfallsnämndens beslut. En fastighet ansluter sig till avfallstransporten som ordnas inom området genom att ingå avtal med ett avfallstransportbolag som finns med i avfallshanteringsregistret.

Bland separat insamlat avfall ordas avfallstransporten för bioavfallets del av fastighetsinnehavaren under övergångstiden, vilket ändras till av kommunen anordnad avfallstransport senast den 19.7.2024. För förpackningsavfall ordnar kommunen avfallstransport. Insamlingen av förpackningsavfall inleds enligt lagstiftningen 1.7.2023.

Denna paragraf innehåller inte bestämmelser om transport av slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar, eftersom dessa bestämmelser ingår i stycke 8.

7 § Fastighetsvist sopkärl

Enligt avfallslagen 40 § ska fastighetsinnehavaren ordna en plats för insamling av avfall som omfattas av fastighetsvis avfallstransport och skaffa de sopkärl som behövs.

8 § Gemensamt sopkärl

Avfallshanteringsföreskrifterna kan tillåta att fastigheter som ligger nära varandra inrättar och använder ett gemensamt sopkärl. Det viktigaste är att användningen av de gemensamma sopkärlen går att övervaka och att det inte uppstår t.ex. alltför stora okontrollerade kärl. Därför ska kommunen ålägga fastighetsinnehavarna att anmäla gemensamma sopkärl.

9 § Fritidsbostadens sopkärl

I paragrafen har fritidsbostädernas skyldighet att ansluta sig till fastighetsvis avfallstransport preciserats och anslutningsalternativen beskrivits.

10 § Avbrott av fastighetsvis avfallstransport på en viss tid

Avfallshanteringsföreskrifterna kan tillåta avbrott av fastighetsvis avfallstransport på en viss tid om fastigheten är obebodd och helt oanvänd. Avbrottet ska alltid vara på en viss tid och det kan förlängas enligt behov vid periodens slut

För att kunna bevilja ett avbrott måste man uppskatta hur länge fastigheten kan vara tom utan att det uppstår behov av avbrott i avfallstransporten. Även avbrottets rimlighet uppskattas både med tanke på fastigheten och anordnaren av avfallstransporten.

En förutsättning för avbrottet är att fastigheten är helt oanvänd.

11 § Transport av avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport

Enligt avfallslagen 41 § kan avfallsinnehavaren transportera sådant avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport till en områdesvis samlingsplats som kommunen eller det kommunala avfallsverket ordnat, om detta tillåts enligt avfallshanteringsföreskrifterna. Bestämmelsen är viktig om

och när man vill tillåta transport av avfall med exceptionell storlek eller bygg- och rivningsavfall på egen hand till avfallsstationen. Om det inte finns någon bestämmelse bör även avfall med exceptionell storlek samt bygg- och rivningsavfall transporteras inom av kommunen anordnad fastighetsvis avfallstransport eller tillåta att dessa transporteras till områdesvisa insamlingsplatser.

Kommunen eller det kommunala avfallsverket kan erbjuda upphämtningstjänst för avfall av stor storlek. Tjänsten är frivillig och en avgift enligt taxan kan tas ut för den. Även företag som registrerats i avfallshanteringsregistret kan erbjuda sådan transporttjänst. Avfallet bör även i detta fall transporteras till en mottagningsplats som uppfyller avfallshanteringsföreskrifterna.

12 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall

Avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport samt avfall som ingår i kommunal avfallshantering och inte transporteras inom fastighetsvis avfallstransport, transporteras på egen hand till kommunens mottagningsplats eller av det kommunala avfallsverket anvisade mottagningsplatser.

Avfallshanteringsmyndigheten förpliktar verkställaren av den kommunala avfallshanteringen, dvs. kommunen, eller det kommunala avfallsverket att hålla en uppdaterad lista över mottagningsplatserna. Bestämmelserna innehåller inte detaljerade uppgifter om mottagningsplatserna, eftersom platserna kan snabbt komma att ändras. Däremot hänvisar bestämmelserna till det kommunala avfallsverkets webbplats som har aktuell information om mottagningsplatserna.

Den för avfallstransportörerna avsedda paragrafen om mottagningsplatserna finns bland paragraferna som gäller transport.

3. Insamling av avfall på fastigheten

13 § Avfallsslag som ska sorteras separat

I avfallsförordningen har målen för återvinning av kommunalt avfall skärpts och minimimålen för separat insamling uppsatts.

På fastigheterna sorterade återvinningsbara konsumentförpackningar ingår med stöd av avfallslagen i förpackningsproducenternas och producentsammanslutningarnas skyldighet att ordna avfallshantering. Övriga sorterade och återvinnbara, från boende eller kommunens service- och förvaltningsverksamhet uppkomna avfall ingår i kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. För att avfallshanteringen ska fungera i praktiken, då ansvaret fördelas mellan olika aktörer, innehåller avfallslagen bestämmelser om samarbetet mellan producenterna och kommunerna i fråga om insamling av förpackningsavfall på fastigheter (AL 49a och 49b).

Kommunens ansvar utökas enligt avfallsförordningen 21 § till anordnande av mottagning av textilavfall fr.o.m. 1.1.2023.

Avfallshanteringen av pappersavfall ordnas helt och hållet av producenterna.

På fastigheterna uppkommer även andra avfallsslag som ska sorteras separat, t.ex. trädgårds- och parkavfall, el- och elektroniskrot, batterier och ackumulatorer, farligt avfall och specialavfall. Dessa avfallsslag ska sorteras separat och transporteras till deras mottagningsplatser.

För bygg- och rivningsavfall ges i avfallsförordningen (26 §) bestämmelser beträffande mängd och minskande av farlighet samt hantering och skyldighet att ordna separat insamling för vissa avfallsslag. Bestämmelserna gäller både näringsverksamhet och fastigheter som ingår i kommunens skyldighet att ordna avfallshantering.

14 § Brännbart avfall

Fastigheter som omfattas av fastighetsvis avfallstransport inom kommunal avfallshantering ska ha ett sopkärl som är avsett för brännbart avfall. Det brännbara avfallet transporteras för energiåtervinning till Westenergys avfallskraftverk.

15 § Skyldighet att sortera och separat samla in återvinningsbart avfall från boende

Utgångspunkten för skyldigheten att separat samla in återvinnbart avfall är fastighetsvis insamling av återvinningsbart avfall enligt avfallsförordningen (978/2021). Enligt förordningen ska bio- och förpackningsavfall samt metallavfall av liten storlek från boende sorteras och samlas separat i fastighetsvisa sopkärl för varje sådan fastighet i en tätort där det finns fem eller fler bostadslägenheter. Förpackningsavfallet sorteras enligt producenternas sorteringsanvisningar.

Enligt avfallsförordningen 17 § ska kommunen ordna separat insamling av annat bioavfall från boende än trädgårds- eller parkavfall åtminstone från varje sådan fastighet i en tätort där det finns fem eller fler bostadslägenheter. I tätorter med mer än 10 000 invånare ska kommunen ordna i 1 mom. avsedd separat insamling från varje fastighet där det finns minst en bostadslägenhet.

Enligt avfallsförordningen 18 § ska kommunen i enlighet med 49 a § i avfallslagen i samarbete med producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ordna separat insamling av glas-, metall- och plastförpackningsavfall samt pappers- och kartongförpackningsavfall från boende åtminstone från varje sådan fastighet i en tätort där det finns fem eller fler bostadslägenheter. Separat insamling ska ordnas fr.o.m. 1.7.2023.

Enligt avfallslagen 49.2 § ska en producent av pappersprodukter ordna kostnadsfri transport av kasserade pappersprodukter från en mottagningsplats som fastighetsinnehavaren har ordnat, om fastigheten finns någon annanstans än i ett småhus- eller glesbygdsområde. Enligt avfallslagen 50 § ska fastighetsinnehavaren ordna en sopkärl för insamling av pappersprodukter.

Definition av fastighet inom avfallshanteringen

Enheten som separat insamling gäller är en fastighet. I motiveringarna till avfallsförordningen 17 § preciseras hur man borde tolka begreppet fastighet i skyldigheterna som gäller separat insamling: *"Vid tillämpningen av bestämmelsen bör begreppet fastighet tolkas utgående från ordnande av avfallsinsamling. Antalet lägenheter på en fastighet skulle då inte i alla situationer vara samma som fastighetsenhetens uppgifter i fastighetsregistret, utan även fastighetens och byggnadernas ägar- och innehavarförhållanden samt det verkliga antalet lägenheter som i praktiken använder avfallspunkten skulle ha betydelse. Det väsentliga är att fastigheten skulle bilda en för ordnandet av avfallshanteringen ändamålsenlig helhet. I praktiken kan det på samma tomt finnas t.ex. fem småhus eller parhus, men inte i form av bostadsbolag. Om varje hus har sin egen avfallspunkt kan situationen jämföras med enskilda hus eller parhus som har egen tomt. Då skulle de i förordningen nämnda för minst fem bostadslägenheter givna skyldigheterna om separat insamling inte gälla husen på tomten. Å andra sidan skulle skyldigheten om separat insamling gälla sådana bostadsbolag där samma avfallspunkt används av minst fem lägenheter, oberoende av om bostadsbolaget består av separata småhus eller t.ex. radhus. Om bostadsbolagets separata småhus ha egna sopkärl och egna avfallsavtal skulle skyldigheterna om separat insamling inte gälla dem. Vid beräkningen av lägenhetsgränsen*

enligt bestämmelsen skulle antalet tomter som bostadsbolagets byggnader är belägna på inte ha någon betydelse.”

Avgränsning av separata insamlingsområden

Separata insamlingsområden har definierats enligt tätortsavgränsningarna. Tätorterna har uppdaterats i Suomen Ympäristökeskus, LAPIO-latauspalvelu. Det kommunala avfallsverket kontrollerar områdesdefinitionen vart tredje år enligt förändringarna gällande tätorterna.

I avfallsförordningen och i dessa avfallshanteringsföreskrifter avses med tätort en byggnadsgrupp med minst 200 invånare och där avståndet mellan byggnaderna är högst 200 meter.

Frivillig separat insamling

Tätorternas fastigheter som inte omfattas av skyldigheten att separat insamla bioavfall och förpackningsavfall kan, om de så önskar, ansluta sig frivilligt till av kommunen anordnad fastighetsvis transport. Transporterna avtalas med Botniasrosk.

Innehavaren av en fastighet som ligger utanför tätortsområdet och som därmed inte omfattas av ovannämnda skyldigheter kan välja att beställa fastighetsvis transport av förpackningsavfall hos ett privat transportföretag.

16 § Skyldigheter att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från övriga fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall

De i föreskrifterna nämnda skyldigheterna till sortering och separat insamling gäller fastigheterna inom kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet. Skyldigheterna till separat insamling är i enlighet med avfallsförordningen 21 §.

De fastighetsvisa skyldigheterna till sortering och separat insamling enligt avfallsförordningen träder i kraft 1.7.2022 för bioavfallens del och för annat återvinnbart avfall 1.7.2023. Skyldigheterna grundar sig vikten av det ackumulerade avfallet under en veckas tid.

Som utgångspunkt vid områdesavgränsningen för skyldigheten till separat insamling används enligt avfallsförordningen tätortsområden samt detalj- och generalplanerade områden med service- eller turismfunktioner eller som är arbetsplatsområden.

I tätortsområdet belägna fastigheter som inte omfattas av skyldigheten till separat insamling, kan frivilligt ansluta sig till fastighetsvis transport av återvinnbart avfall.

Innehavaren till en fastighet som är belägen utanför tätorten och som inte omfattas av de ovannämnda skyldigheterna kan välja att beställa fastighetsvis transport av förpackningsavfall hos ett privat transportföretag.

4. Egen behandling och återvinning av avfall

17 § Kompostering

I avfallsförordningen föreskrivs om småskalig behandling av avfall med en precisering av 41 § i avfallslagen. Förordningens 12 § gäller i praktiken kompostering av bio- och trädgårdsavfall,

torrtoalettsavfall eller små mängder slam från slamavskiljare eller kalkstabilisering. I förordningen definieras egenskaperna som behandlingsapparaturen ska uppfylla och kraven som ska iakttagas vid behandlingen:

- "1) behandlingsutrustningen placeras och byggs och dess användning och underhåll sköts så att den inte orsakar nedskräpning eller olägenheter för hälsan eller miljön,*
- 2) behandlingsutrustningens kapacitet planeras och dimensioneras så att den är tillräcklig för behandlingen av det avfall som uppstår på fastigheten med beaktande av den tid behandlingsprocessen kräver,*
- 3) det i behandlingsutrustningen inte placeras avfall för vilket behandlingsprocessen inte är avsedd eller som hindrar användningen av den slutprodukt som uppstår,*
- 4) avfall behandlas enbart i sådan sluten utrustning som är planerad för ändamålet, i vilken skadedjur inte kan komma in och från vilken inget avrinningsvatten kan komma ut till marken och som vid vinteranvändning är värmeisolerad vid behov,*
- 5) avfall från torrtoaletter, slam från slamavskiljare och slutna tankar och annat jämförbart fekalt avfall behandlas så att det till sin hygieniska kvalitet blir ofarligt genom kalkstabilisering, kompostering eller någon annan jämförbar metod; när avfallet komposteras ska behandlingstiden vara minst ett år efter att det senaste fekala avfallet har lagts till, innan komposten kan användas som jordförbättringsmedel på fastigheten,*
- 6) behandlingens slutprodukt återvinns utan fara för hälsan och miljön."*

Enligt Bokashi -metoden lägger man organiskt avfall i en för detta ändamål avsedd hink. För fermentering, dvs. jäsning i syrefritt utrymme. Det organiska materialet som fås från Bokashi kräver efterkompostering för att bli till jord.

Ett alternativ till separat insamling av bioavfall är kompostering på fastigheten (avfallsförordningen 17 §). Även tömningsintervallen för brännbart avfall kan vara längre om bioavfallet komposteras. Egen kompostering av bioavfall är effektiv återvinning om den lyckas och dess andel ska komma att synas även i den landsomfattande återvinningsgraden genom anmälningsförfarande; enligt avfallsförordningen 43 § ska avfallsinnehavaren ge uppgifter om egen behandling av bioavfall till kommunens avfallshanteringsmyndighet, som antecknar dem i registret som myndigheten upprätthåller över avfallstransporter och behandling av bioavfall på fastigheten. Anmälan ska enligt förordningen göras inom två månader från påbörjandet av verksamheten och avslutad verksamhet ska även anmälas inom två månader. Uppgifterna ska uppdateras till avfallshanteringsmyndigheten vart femte år. Uppgifterna som ska anmälas finns i avfallsförordningen.

I förordningen nämnda uppgifter om bl.a. behandlingsapparaturens kapacitet och årlig användningstid behövs för räknande av återvinningsgraden enligt EU:s avfallsdirektiv och med stöd av det angivna kommissionens verkställighetsbeslut 2019/1004. Avfallshanteringsmyndigheten kan även be om andra behövliga uppgifter om komposteringen.

Om kompostern används av många fastigheter eller lägenheter behöver varje part inte göra anmälan, utan anmälningsskyldigheten kan ges åt den person som ansvarar för avfallsbehandlingen. Anslutning an avfallskvarn eller ledning av överloppsfett till avloppet är förbjudet eftersom de kan orsaka problem i vattenverkets verksamhet.

18 § Förbränning av avfall

Förbränning av avfall ska i princip förbjudas i avfallshanteringsföreskrifterna.

Vanliga fastighetsvisa eldstäder är inte lämpliga för förbränning av avfall. Avfall får inte heller brännas i tunnor eller andra motsvarande kärl på gårdsplan. Den låga förbränningstemperaturen i hemförhållanden ger upphov till skadliga utsläpp och förhållande för fullständig förbränning uppnås inte.

Förbränning av obehandlat trä, kvistar och små mängder papper, papp och kartong i en fastighets uppvärmningssystem kan tillåtas. Papper, papp och kartong bör användas endast för att tända med. Förbränning av övrigt avfall, såsom brännbar plast, kan inte tillåtas i eldstäder i fastigheter, eftersom förbränningsförhållandena inte uppnås.

19 § Nedgrävning eller nedsänkning av avfall

Det är enligt avfallslagen 41 a § och miljöskyddslagen förbjudet att gräva ner avfall i marken eller utstjälpa avfall i vattendrag i sänkings- eller bortskaffningssyfte. Att gräva ner avfall i marken är okontrollerad behandling av avfall. Nedgrävning av avfall kan också förorsaka miljöförstöring.

20 § Återvinning av avfall i egen markbyggnad

Enligt miljöskyddslagen är småskalig icke-professionell återvinning av avfall bl.a. i fastighetsägarens i egen markbyggnad möjligt. Sådan småskalig återvinning där t.ex. tegel från en byggnad som rivs återvinns på rivningsfastigheten som fastighetsägarens eller innehavarens eget arbete är icke-professionell återvinning av avfall.

För icke-professionell återvinning av avfall som till sina tekniska och miljömässiga egenskaper är lämpligt för markbyggnad har i lagstiftningen inte angivits någon entydig eller bindande övre gräns beträffande mängden och återvinningens professionalitet hänger inte ihop med återvinningsmängden utan med verksamhetens karaktär.

Anmärkningsvärt är att avfallsföreskrifternas syfte är att gälla småskalig, engångs- och fastighetsvis återvinning av avfall. T.ex. återvinning av tegel- och betongkross kan enligt avfallslagen 41 a § ske endast om avfallsinnehavaren själv behandlar avfallet på sin egen fastighet. Samarbete mellan grannar är inte möjligt förutom vid egen behandling av bioavfall, slam från slamavskiljare eller behandling av motsvarande avfall på egen hand.

21 § Underjordiska bränslecisterner som tagits ur bruk

Underjordiska brännolja-, olje- och kemikaliecisterner är avfall och ska i första hand grävas upp ur marken. Stadganden om eventuell markförorening ingår i miljöskyddslagen. Undantagen behandlas av kommunens miljöskyddsmyndighet.

5. Sopkärl

22 § Olika typer av sopkärl

I avfallslagen § 40 förpliktigas fastighetsinnehavaren uttryckligen att ordna en mottagningsplats för insamling av avfall. I avfallsförordningen 10 § konstateras i anslutning till avfallsinsamling att fastighetsinnehavare, kommuner, avfallsinnehavare, producenter, distributörer och andra aktörer ska se

till att det på mottagningsplatsen finns tillräckligt många lockförsedda behållare, underjordsbehållare, avfallsflak eller andra sopkärl som lämpar sig för de typer av avfall som samlas in.

Det är viktigt att sopkärlen är rätt dimensionerade i förhållande till tömningsintervallet eftersom sopkärlen alltid ska gå att försluta. Det går dock inte att ha sopkärl som är för stora i förhållande till behovet i syfte att förlänga tömningsintervallen.

Skyldigheten att ha standardenliga sopkärl är grundad eftersom det på marknaden finns även andra än standardenliga sopkärl som t.ex. lättare kan gå sönder i samband med tömningen.

Det är skäl att i avfallshanteringsföreskrifterna förbjuda insamlingskärl som äventyrar arbetssäkerheten. Risker i arbetet har förekommit i användningen av ställningar för sopsäckar och särskilt i samband med tömning av snabbcontainrar.

23 § Märkning av sopkärl

Enligt avfallsförordningen 10 § ska det på sopkärl fästas en tydlig märkning med uppgifter om vilken typ av avfall som får sättas i kärlet och kontaktuppgifter till den sammanslutning som ansvarar för insamlingen. På sopkärl eller i dess omedelbara närhet bör även finnas tydliga sorteringsanvisningar för det avfallsslag som insamlas. Om sopkärl inte finns omedelbart intill fastigheten ska sopkärl även märkas med fastighetens adressnummer eller fastighetens adress. Då kan man effektivt ingripa vid eventuella problem.

24 § Fyllning av sopkärl

Med avfallshanteringsföreskrifterna preciseras definitionen i avfallsförordningen 10 § om vad som kan läggas i sopkärlen och hur avfallet ska förpackas. Enligt avfallsförordningen § 10 får användningen och tömningen av sopkärlen inte medföra någon skada eller fara för den som använder eller tömmer sopkärlen och ingen annan fara för hälsa eller miljö.

Avfallet får i princip inte lämnas utanför sopkärl på insamlingsplatsen. Om avfallet i undantagsfall kan lämnas utanför sopkärl får detta inte medföra någon skada eller fara på mottagningsplatsen eller för transporten. Avfall utanför sopkärl får inte heller medföra fara för arbetssäkerheten och bör därför ha t.ex. viktbegränsning.

25 § Tömningsintervall

Tömningsintervallen som anges i denna paragraf gäller bostadsfastigheter som omfattas av fastighetsvis avfallshantering och andra fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall.

Enligt avfallsförordningens 10 § ska sopkärl tömmas tillräckligt ofta så att det avfall som ska samlas in ryms i kärlet och att kärlet alltid kan förslutas samt att avfallet inte medför förorening eller nedskräpning av omgivningen, lukt eller annan hygienisk olägenhet.

Tömningsintervallen ska stödja tömmarens arbetssäkerhet och det tekniska utförandet av tömningen samt säkerställa att avfallet är återvinnbart till kvaliteten vid behandlingstidpunkten. Även logistiken för transporter bör iakttas, likaså transportens inverkan på omgivningen och tömningskostnaderna som invånarna betalar. Ändamålsenligt planerade tömningsintervaller för avfallskärlen förbättrar invånarnas vilja att sortera och upplevelsen om avfallshanteringsfunktion.

Om uppkomstplatstänkandet beträffande bio- och förpackningsavfall lyckas, blir mängden brännbart avfall rätt liten och en lyckad sortering inverkar förhoppningsvis även på tömningsintervallen. I denna

situation är det även förnuftigt att byta till ett mindre avfallskärl vilket ofta gör tömningen förmånligare. Eftersom brännbart avfall ofta innehåller smutsigt material och hygienavfall borde tömningsintervallen i princip inte vara för lång.

Sopkärlet för bioavfall ska på grund av lukt och andra hygieniska olägenheter sommartid tömmas oftare än vintertid, i större fastigheter vanligtvis varje vecka.

I avfallshanteringsföreskrifterna kan tömningsintervallerna anges med beaktande av årstiderna med tanke på förekomsten av hygien- och luktolägenheter. Under den kalla årstiden förekommer dessa olägenheter mera sällan. Även antalet boende i fastigheten kan stå som grund för tömningsintervallen.

26 § Underhåll och rengöring

Sopkärlsinnehavaren åläggs att se till att sopkärlet underhålls på lämpligt sätt. Enligt avfallsförordningen 10 § ska sopkärlet underhållas och rengöras tillräckligt ofta så att insamlingen inte medför någon fara eller skada för hälsan eller miljön. Avfallsförordningen förpliktar att tvätta sopkärlet för blandat avfall minst en gång per år och bioavfallskärlet minst två gånger per år, vilket betyder att avfallshanteringsföreskrifterna inte kan ange längre tvättintervaller. Även området runt sopkärlet ska rengöras om det blir nedskräpat.

6. Insamlingsplatser för avfall

27 § Placering av sopkärl

Enligt avfallsförordningen 10 § ska man obehindrat kunna nå insamlingsplatsen för avfallet och avfallet ska tryggt kunna lastas för bortforsling. I avfallshanteringsföreskrifterna kan man föreskriva närmare om hur mottagningsplatsen ska ordnas och sopkärlen placeras.

Noggranna anvisningar angående planering och byggande av insamlingsplatser för bostadsfastigheter finns i Byggnadsindustrins anvisning, kort RT 69-11190 Bostadsfastigheternas avfallshantering.

Eftersom omständigheterna kring placeringen av sopkärl i hög grad påverkar arbetssäkerheten, ska dessa omständigheter beaktas. Sopkärlen ska exempelvis kunna flyttas och tömmas säkert och likaså ska avfallstransportören kunna röra sig tryggt i området.

28 § Låsning av sopkärls placeringsplats eller sopkärlet

Med föreskriften säkerställs att avfallstransportören kommer lätt åt att lasta avfallet för transport.

29 § Områdesvisa insamlingsplatser (ekopunkter, återvinningsstationer)

För att förhindra nedskräpning och bevara avfallets kvalitet ska föreskrivas att till insamlingsplatsen får endast sådant avfall föras för vilket det finns ett kärl på platsen. Dessutom ska föreskrivas att avfall inte får lämnas utanför avfallskärlet, eftersom avfall som lämnats på insamlingsplatsen utan tillsyn ofta leder till nedskräpning. Förbudet är motiverat, även om man skulle tillåta placering av avfall utanför sopkärlet vid fastighetsvis insamling (24 §), eftersom risken för nedskräpning inte är så stor vid fastighetens egen insamlingsplats som på områdesvisa insamlingsplatser.

För inrättande av en områdesvis avfallsinsamlingsplats krävs markägarens tillstånd. För övrigt, om det är fråga om en konstruktion, krävs byggnadstillsynsmyndighetens tillstånd. På detaljplaneområde kräver inrättandet av en insamlingsplats även planmärkning.

För upprätthållandet av en områdesvis insamlingsplats ansvarar dess ordnare. I första hand borde upprätthållandet avtalas skilt i avtalen som gäller inrättandet av en insamlingsplats och placeringen av avfallskärnen.

7. Avfallstransport

30 § Lastning

Enligt avfallsförordningen 10 § ska tidpunkten för lastningen planeras så att de som bor och vistas i närheten av insamlingsplatsen inte utsätts för buller eller andra motsvarande olägenheter.

När lastningstiderna bestäms, ska man beakta lokala behov som beror på transportlogistiken. Lastning bör vara tillåten också på lördagar och helgdagar för att avfallshanteringen ska kunna skötas exempelvis under påsken. Lastning på lördagar och helgdagar kan begränsas till att tillåta det endast i samband med söckenhelger.

Bullerbekämpningens målsättningar inverkar betydligt på lastningstiderna. Statsrådets beslut om riktvärden för bullernivån (993/1992) ger anvisningar för bullernivån dagtid.

Lastning av avfall får inte förorsaka nedskräpning. Eftersom nedskräpning beror på att avfall sprids ut i omgivningen kan avfallstransportören åläggas att se till att avfall inte sprids ut i omgivningen.

31 § Transport

Syftet är att avfallstransporten inte ska medföra nedskräpning i miljön eller olägenhet för miljön eller hälsan. Enligt avfallsförordningen 11 § ska avfall transporteras i ett tätt emballage, i ett slutet transportmedel eller övertäckt på något annat sätt. Detta kan preciseras i avfallshanteringsföreskrifterna. Det är avfallstransportören som ansvarar för att avfallet transporteras på ett lämpligt sätt.

Enligt avfallslagen 15 § kan separat insamlat avfall eller avfall vars typ och beskaffenhet skiljer sig åt transporteras gemensamt i samma container endast om detta inte minskar möjligheterna att återanvända eller återvinna avfallet och då det gäller avfall som omfattas av producentansvaret har detta avtalats med producenterna.

Enligt avfallslagen 121 § ska ett transportdokument upprättas för vissa avfallsslag. I avfallshanteringsföreskrifterna kan man ta upp skyldigheten i fråga och ålägga överlåtaren, transportören och mottagaren att vara medvetna om saken. Avfallslagen och avfallsförordningen har noggranna bestämmelser och krav på innehållet i transportdokumentet.

32 § Transportregister och lämnande av uppgifter

Enligt avfallslagen 39 § ska avfallstransportören årligen lämna in uppgifter om genomförda avfallstransporter digitalt i sådan form som kan bearbetas elektroniskt. Skyldigheten preciseras i avfallsförordningen 42 §. Enligt den ska avfallstransportören kvartalsvis lämna avfallshanteringsmyndigheten följande uppgifter om varje fastighet på vilken avfallstransportören har

avhämtat avfall under uppföljningsperioden: 1) fastighetsinnehavarens namn och kontaktuppgifter samt fastighetens adress och fastighets- eller byggnadsbeteckning, 2) storleken på de sopkärl som omfattas av avfallstransporten och deras antal enligt avfallstyp, 3) datum för tömning av sopkärlen eller antalet tömningar och tömningsintervaller enligt avfallstyp, 4) om det är fråga om slam från slamavskiljare och slutna tankar, i stället för de uppgifter som avses i 2 och 3 punkten typen av slamtank och vilka datum den tömts. Det sammandrag som avses i 39 § 2 mom. i avfallslagen ska innehålla åtminstone följande uppgifter: 1) mängden avfall enligt avfallstyp som har samlats in på de fastigheter som är belägna på kommunens område, 2) avfallsmottagarnas namn och kontaktuppgifter och mängden avfall enligt avfallstyp som har levererats till dem.

Hur uppgifterna ska lämnas bestäms noggrannare i avfallshanteringsföreskrifterna.

Enligt motiveringarna för avfallslagen 42 § kan beställaren, dvs. det kommunala avfallsverket, samkommunen eller kommunen lämna de i avfallslagen 39 § avsedda transportuppgifterna till avfallshanteringsmyndigheten centralt i stället för att varje entreprenör skilt lämnar in uppgifterna. Förfarandet för inlämning av uppgifter kan då avtalas mellan transportbeställaren och avfallshanteringsmyndigheten. Vid inlämningen av uppgifterna ska även då åtminstone förordningens krav följas, men ofta är uppgifterna inom av kommunen anordnade transporter i praktiken uppdaterade och ständigt i myndighetens användning på grund av att transportbeställaren och avfallshanteringsmyndigheten har samma eller kompatibla program.

33 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall

Avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering och som överlämnats till fastighetsvis avfallstransport ska transporteras till en plats som kommunen eller det kommunala avfallsverket anvisat. Avfall får inte transporteras till andra mottagningsplatser. Enligt avfallslagen ska förpackningsavfall som lyder under producentansvaret föras till en mottagningsplats som kommunen eller det kommunala avfallsverket anvisat och producenterna ordnar eller vid behov till ett mellanlager som kommunen eller det kommunala avfallsverket ordnat, vilket alltid ska avtalas på förhand med producenterna. På det viset säkerställs avfallets återvinningsbarhet.

I avfallshanteringsföreskrifterna är det bra att ta upp de allmänna skyldigheterna och praxis som gäller användningen av mottagnings- och behandlingsplatserna. I syfte att främja en adekvat avfallshantering och prioritetsordningen kan man i föreskrifterna understryka att återvinnbara avfallslag eller farligt avfall inte får föras till behandling tillsammans med blandat kommunalt avfall.

8. Slam som uppkommer vid boende och övrigt slam som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall

34 § Tömning av slam från slamavskiljare och slutna tankar och transport av slammet för behandling

Hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet ska renas innan det släpps ut i terrängen, diket eller vattendraget med stöd av den allmänna reningsskyldigheten av avfallsvatten enligt naturvårdslagen. För rening av avfallsvatten har i naturvårdslagstiftningen definierats en viss grundnivå och för övrigt hårdare reningskrav beroende på omständigheterna. För rening av avloppsvatten på en fastighet ska man ha ett fastighetsvis behandlingssystem för avloppsvatten eller en sluten tank dit avloppsvattnet samlas. Fastighetsinnehavaren ska ha en redogörelse eller plan över reningsverkets driftseffekt samt systemets bruks- och serviceanvisningar (Statsrådets förordning om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet (157/2017).

Slam från slamavskiljare som är avsedd för avloppsvatten från byggnader för boende och offentlig förvaltnings- och serviceverksamhet samt avloppsvattenslam från slutna tank omfattas av kommunens avfallshanteringsskyldighet, således ska kommunen ordna transporten av dessa från fastigheten till mottagningsplatsen. För slamtransport kan enligt avfallslagen 35 § även anlitas av fastighetsinnehavaren anordnad transport om alla i avfallslagen 37 § nämnda villkor uppfylls i området med av fastighetsinnehavaren ordnad slamtransport. Beslut om fastighetsinnehavarens transportsystem ska fattas av avfallshanteringsmyndigheten.

Enligt 41 § 1 mom. får avfallsinnehavaren självständigt behandla det avfall som avses i 32 § på sin fastighet eller överlåta bioavfall, slam från slamavskiljare och slutna tankar eller annat därmed jämförbart avfall, för behandling på en grannfastighet eller någon annan fastighet i närheten, om den egna eller gemensamma behandlingen är småskalig och behandlingen har godkänts i de kommunala avfallshanterings- eller miljöskyddsföreskrifterna

För att fastighetsvisa reningssystem för avloppsvatten ska behålla sin reningskapacitet ska de ha service och slammet som samlas i avskiljaren och tanken ska avlägsnas regelbundet. Eftersom tömningsintervallerna inte bestämts i den gällande lagstiftningen är det väsentligt att de definieras i avfallshanteringsföreskrifterna för säkerställande av avloppsvattensystemens funktion.

Föreskrifterna ska även säkerställa att slammet transporteras till för området anvisad mottagningsplats eller behandling så att det inte utgör en risk eller fara för miljön eller hälsan.

35 § Underhåll av slamavskiljare och slutna tankar och vägen till behållarna

För säkerställande av att slamavskiljare och slutna tankar är hela och säkra samt att tömningen är möjlig kan avfallshanteringsföreskrifterna innehålla bestämmelser om tankarnas underhåll och tillgänglighet under tömningen. I bestämmelserna kan förutsättningarna för tömning av slamtankarna uppräknas, såsom t.ex. till vilket avstånd man ska komma med tömningsfordonet för att tömningen ska lyckas, höjdskillnaderna, vägens och lockens skick. Denna bestämmelse gäller främst fastighetsägaren och innehavaren. För tömningsförutsättningarna ansvarar i sista hand fastighetsägaren, eftersom uppfyllandet av förutsättningarna kan kräva t.ex. trädfällning eller omfattande ändringsarbeten på fastigheten. Eventuella råd gällande tömningen kan bäst ges av den som bor på fastigheten eller använder den. Bestämmelsen gäller tömmaren till den del att locket ska vara stängt efter tömningen.

36 § Egen behandling av slam

Om avfallshanteringsföreskrifterna tillåter egen behandling av slam, är det viktigt med tanke på uppföljningen av avfallshanteringen ordnande att avfallshanteringsmyndigheten informeras om egen behandling av slam. Uppgifternas om egen behandling av slam behövs för att avfallshanteringsmyndigheten ska kunna uppfölja och tillsynsmyndigheten övervaka att avfallshanteringen förverkligas ändamålsenligt.

Egen behandling av slam samt grannfastigheternas gemensamma småskaliga behandlig av slam tillåts även i avfallslagen (41 a §). Om behandlingens krav bestäms i avfallsförordningen. Enligt förordningen 12 § ska avfall från torrtoaletter, slam från slamavskiljare och slutna tankar och annat jämförbart fekal avfall behandlas så att det till sin hygieniska kvalitet blir ofarligt genom kalkstabilisering, kompostering eller någon annan jämförbar metod; behandlingens slutprodukt återvinns utan fara för hälsan och miljön. Inom jordbruket kan behandlingssystemet vara kalkstabilisering antingen i slamavskiljare före tömningen eller efter tömningen i slamvagnen. Anvisningar gällande kalkstabilisering finns att fås hos Livsmedelsverket, livsmedelsverket.fi.

Användningen av slam i gödslingssyfte begränsas av bl.a. lagen om gödsselfabrikat (539/2006), nitratförordningen (1250/2014) och jord- och skogsbruksministeriets förordning om gödsselfabrikat (24/2011).

Gödsellagstiftningen håller på att ändras. Den nationella gödsellagen och dess kompletterande förordningar träder i kraft under åren 2022 och 2023. Ändringen i lagstiftningen kan ha inverkan på kraven som gäller behandling och användning av slam som är avsett för gödselbruk

Kalkstabiliserat slam kan i praktiken blandas i en gödselstack, men då bör man iaktta odlingsbegränsningarna angående slamsubstans från människor. Det är förnuftigare att placera det behandlade slammet direkt på åkern för då känner man exakt till dess placeringsplats och odlingsbegränsningarna gäller endast detta i fråga varande område,

I andra fall än återvinning inom jordbruket är egen behandling av slam från boende möjlig kontrollerat främst då mängden slam som uppkommer är liten eller i fast form t.ex. i minireningsverkets slampåse.

I praktiken kan detta tillämpas närmast för fritidsbostäder som inte är i åretruntbruk eller bostäder där slammet i avfallsvattenbehandlingssystemet samlas i en påse eller ett filter som enligt tillverkaren ska behandlas vid fastigheten. I praktiken är behandlingsmetoden då kompostering.

Med volymbegränsningarna som definieras i bestämmelserna kan det klarläggas vad en liten mängd slam i praktiken betyder. Som liten mängd kan för både slamavskiljare för grävatten och små reningsverk anses sådana fall där det samlas mindre slam än 20 l per tömningsgång och mindre än 50 l per år.

Massor från fosforreningsbrunnar kan komposteras på fastigheten eller utnyttjas som näring på

9. Förebyggande av nedskräpning

37 § Avfallshantering vid offentliga tillställningar

Avfallshanteringsföreskrifterna om offentliga utomhustillställningar bygger dels på att nedskräpning ska förebyggas, dels på skyldigheten i avfallslagen att sköta avfallshanteringen på behörigt sätt. Enligt 74 § i avfallslagen är arrangören av en offentlig tillställning ansvarig för uppstädningen av det område som skräpats ned till följd av tillställningen, om nedskräparen själv inte städar upp efteråt.

Arrangören av en offentlig tillställning har skyldighet att se till att avfallshanteringen vid tillställningen fungerar i sin helhet, inte bara städningen, genom att skaffa tillräckligt många sopkärl och se till att dessa töms vid behov vilket i betydlig grad örebygger nedskräpning. Också ansvaret för sortering och separat insamling ska påföras arrangören.

I synnerhet vid större publikevenemang är skyldigheten till sortering och separat insamling av avfall viktig för en ändamålsenlig och säker avfallshantering. Sorteringsskyldigheterna grundar sig på avfallslagen 13 och 15 §, och kan således påföras även en sådan arrangör som driver näringsverksamhet genom att ordna publikevenemang.

Skyldigheten till sortering och separat insamling kan grunda sig på sådana skyldigheter till sortering och separat insamling enligt avfallshanteringsföreskrifterna som gäller andra än bostadsfastigheter eller så kan de bestämmas skilt enligt avfallsmängden.

Om stora evenemang kan arrangören förpliktas att göra en anmälan till miljöskyddsmyndigheterna.

I fråga om bestämmelserna gällande anmälan och planer bör iakttas att ett publikevenemang kräver anmälan till polisen. Polisen kan kräva noggrannare redogörelser på basen av anmälan som gjorts om evenemanget.

38 § Förebyggande av nedskräpning på allmänna områden

Avfallslagen har noggranna bestämmelser om att nedskräpning ska förebyggas och om vem som är skyldig att städa upp i olika situationer.

Avfallslagens nedskräpningsförbud kan understrykas genom att i avfallshanteringsföreskrifterna förbjuda placering av avfall utanför sopkärlet på allmänna platser. Eftersom ansvaret för underhållet av sopkärl på allmänna områden kan vara någon annans än kommunens kan det vara nödvändigt att understryka att föreskriften gäller sopkärl som upprätthålls av vilken aktör som helst (exempelvis väghållare) trots att det är fråga om kommunala avfallshanteringsföreskrifter.

10. Farligt avfall och specialavfall

39 § Hantering av farligt avfall

Föreskrifterna om farligt avfall i avfallshanteringsföreskrifterna gäller också näringsutövare. Genom föreskrifter om farligt avfall bestäms de praktiska arrangemangen för en trygg avfallshantering.

Lagring av farligt avfall på en tillfällig plats kan medföra skada eller fara för miljön och hälsan. Därför har en föreskrift om tillfällig lagring tagits med i avfallshanteringsföreskrifterna. Föreskriften om en förvaringstid på högst ett år gäller alla fastigheter, också exempelvis sopkärl eller containrar för förvaring av insamlat elektriskt och elektroniskt skrot i dagligvaruhandlar. Den bidrar till att trygga en adekvat behandling av avfallet.

Kommunen har skyldighet att ordna avfallshanteringen för farligt avfall från boende samt för farligt avfall från jord- och skogsbruk, om mängden farligt avfall inte är orimlig.

Farligt avfall från andra funktioner, såsom social- och hälsovårdstjänster samt skolor lämnas till en mottagare som har tillstånd att ta emot det. Samma bestämmelse gäller idkare av näringsverksamhet.

Om det är fråga om en stor mängd farligt avfall, ska man komma överens om detta med mottagaren. Då har mottagaren möjlighet att förbereda säker behandling och lagring av en stor mängd avfall. Via anmälan kan kommunen eller ett kommunalt avfallsverk även förplikta att föra betydliga mängder farligt avfall från jord- och skogsbruket till annan plats om behandlingen inte är möjlig i kommunens eller det kommunala avfallsverkets system.

Då det gäller förpackning av farligt avfall finns det noggranna anvisningar i avfallsförordningen, vilka man hänvisar till i dessa bestämmelser. Genom att förplikta att använda ursprungsförpackning stävar man till att säkerställa ändamålsenlig och säker förpackning och märkning av farligt avfall.

40 § Insamling av farligt avfall på fastigheten

Föreskrifterna om samlingsplatser för farligt avfall gäller alla aktörer utom egnahemsfastigheter, för de hör till det tekniska ordnandet av avfallshanteringen och till säkerheten.

Avsikten är att insamlingen av farligt avfall inte ska medföra skada eller fara för hälsan eller miljön.

41 § Specialavfall

Specialavfall ska skiljas från annat avfall. Enligt föreskrifterna ska specialavfall förpackas och märkas så att en trygg behandling kan säkerställas.

42 § Farligt avfall och specialavfall från hälso- och sjukvården

På andra ställen i lagstiftningen ges noggrannare bestämmelser om farligt avfall och specialavfall inom hälsovården. I denna föreskrift konstateras att specialavfall från hälso- och sjukvården ska förpackas såsom annat specialavfall och förpackningarna ska märkas enligt gällande lagstiftning.

11. Övriga föreskrifter

43 § Informationsskyldighet

För att kommunen ska kunna försäkra sig om att avfallshanteringen sköts i enlighet med de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna ska fastighetsinnehavaren åläggas att informera dem som bor på eller i övrigt använder fastigheten om vilka skyldigheter de har enligt avfallshanteringsföreskrifterna.

44 § Tillsyn över avfallshanteringsföreskrifterna

I 24 § i avfallslagen bestäms om tillsynen över att avfallslagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs. Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten och den regionala närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen) är tillsynsmyndigheter.

Den som inte följer avfallshanteringsbestämmelserna åläggs straff. Bestämmelserna grundar sig direkt på avfallslagen (125 §, 126 §, 131 §, och 136 §)

Enligt avfallslagen ska den som begår en förseelse först åläggas att upphöra med den verksamhet som bryter mot avfallshanteringsföreskrifterna. I lindriga fall kan tillsynsmyndigheten även ge en enskild bestämmelse för att rätta till situationen. Om sakägaren inte följer tillsynsmyndighetens uppmaning eller enskild bestämmelse eller annars bryter mot sina skyldigheter till väsentliga delar eller osakligt, bör tillsynsmyndigheten påbörja administrativt verkställighetsförfarande för att anpassa ärendet till lagen. Om det är fråga om ett förbud som getts med stöd av avfallshanteringsföreskrifterna eller ett enskilt förbud och det är fråga om avsiktligt handlande eller grov oaktsamhet ska tillsynsmyndigheten begära utredning av polisen.

45 § Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna

Enligt 91 § i avfallslagen kan den myndighet som anges i de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna i enskilda fall bevilja undantag från iakttagandet av en avfallshanteringsföreskrift på de grunder som nämns i föreskriften.

Det ska finnas en särskild orsak till undantaget. Ärendet behandlas enligt förvaltningslagen och ändring kan sökas enligt lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

46 § Ikraftträdande

I paragrafen om ikraftträdande antecknas den tidpunkt då avfallshanteringsföreskrifterna träder i kraft och vilka avfallshanteringsföreskrifter som samtidigt upphävs.

47 § Övergångsbestämmelser

I övergångsbestämmelserna anges de tidpunkter då transporter för separat insamlat avfall ordnas av kommunen.

Transporterna av bioavfall och annat återvinnbart avfall ska ordnas som av kommunen ordnad avfallstransport med i avfallslagen angivna övergångstider om dessa transporter har ordnats som av fastighetsinnehavaren anordnad transport. Enligt ändringsförfattningar gällande ändringen av avfallslagen (15.7.2021/714) och dess ikraftträdande och tillämpning ska bioavfallstransporterna övergå till av kommunen anordnad transport under tiden 19.7.2023 - 19.7.2024. Transporterna av övrigt återvinnbart avfall övergår till av kommunen anordnad transport fr.o.m. 1.7.2023.